

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840

nr 188 (13481)

Środa, 30 września 1998 r.

cena 1 Lt

DZIŚ W NUMERZE:

- * Jeszcze jedna polska szkoła - str. 1
- * Co słysząc w kraju - str. 2
- * Raz jeszcze o Mickiewiczu - str. 4
- * Łomżyńskie z bliska - str. 5
- * Ziarna wiary - str. 6-7
- * Wiadomości ze świata - str. 10

JESZCZE JEDNA POLSKA SZKOŁA

Po uroczystym poświęceniu szkoły, odprawiono Mszę św. Moment wręczenia darów, chleba, który w chwili przeistoczenia stanie się Ciałem Chrystusa. Fot. Marian Paluszkievicz

Wczoraj w wileńskiej Żalakałniskiej Szkole Początkowej w Nowej Wilejce było wielkie święto. W sali przedszkola, w którym już od 5 lat funkcjonuje szkoła, dokładnie o godzinie 12 rozpoczęła się Msza św. Ksiądz Wacław Wołodkowicz powitał zebrane dzieci i dorosłych słowami: „Jestem szczęśliwy, że zaprosiście dzisiaj do siebie Boga. Módlmy się o pomyślność dla nauczy-

cieli, uczniów i ich rodziców”. Dyrektor szkoły Tatiana Urbonienepoinformowała, że ta szkoła początkowa z polskim językiem wykładowym, jako jedyna w mieście, prowadzi wzmocnione nauczanie języka litewskiego. W tym roku szkoła liczy 233 uczniów. W większości są to dzieci z rodzin mieszanych. (Dokończenie na str. 2)

POLSKIE LINIE LOTNICZE - POLISH AIRLINES

LOT

Dogodne połączenia z Wilna przez Warszawę do: Athens, New York, Chicago, Los Angeles, Pekin, Istambul, Tel Aviv.

Wilno, tel. 73-90-20. (Zam. 359)

WU

ZNAD WILNI
73.34/103.8 FM

SENTENCJA DNIA

Gdyby wszystkie małpy potrafiły się nudzić, zostałyby ludźmi.

GOETHE

V. Adamkus nie lubi festynów

Prezydent Valdas Adamkus odrzucił propozycję utworzenia specjalnego komitetu państwowego - organizatora uroczystości powitania nowego stulecia na Litwie. Rzeczniczka prasowa prezydenta Violeta Gaizauskaitė powiedziała, że przywódca państwa powita prywatną inicjatywę jest gotowy do wysłuchania propozycji różnych instytucji i działaczy kultury na temat tego, jak Litwa mogłaby powitać rok 2000 oraz nowe stulecie i tysiąclecie. Mógłby on patronować tym uroczystościom.

Niemniej, zdaniem prezydenta, po-

witanie stulecia nie jest świętem państwowym, więc w tym przypadku nie powinny być powoływane instytucje państwowe.

Jak poinformowano agencję ELTA, na wniosek kilku działaczy kultury w Urzędzie Prezydenta już opracowano projekt dekretu przywódcy państwa o powołaniu komitetu „Litwa 2000”. Temu komitetowi zamierzano zlecić zorganizowanie uroczystości państwowych na powitanie roku 2000, nowego stulecia i tysiąclecia. Liczącemu kilkumstu członków komitetowi miała przewodniczyć małżonka prezydenta Alma Adamkienė. (ELTA)

Fundusz Wspierania „Kuriera Wileńskiego”

Podajemy nazwiska kolejnych ofiarodawców:

Witold Zajkowski (Wilno) - 100 Lt

Serdecznie dziękujemy.

Chętni pójścia w ich ślady (na życzenie zachowujemy anonimowość), mogą się zgłosić pod adresem redakcji „Kuriera Wileńskiego”: Laisves pr. 60, 2056 Vilnius, ew. tel. 42-79-01, 42-79-49.

Na prośbę Czytelników podajemy konto bankowe „KW”, na które można przelać pieniądze: Lietuvos taupomasis bankas Sosines skyrius

Pasizaliciu Klientu Aptarnavimo Poskyris (LTB Sostines sk. Pasizaliciu KAP) kodas 60111, sąskaita nr 1129001102 valiutine sąskaita nr 1871006099. UAB „Kurier Wileński” Przelewu na konto walutowe można dokonać za pośrednictwem Kredyt BANK SA, Warszawa oraz w oddziałach tego banku w Polsce.

Litwa ma nadzieję...

W czwartek premier Gediminas Vagnorius złożył jednodniową wizytę w Królestwie Belgii, Brukseli.

Przewidziane są spotkania z prezydentem Komisji Europejskiej Jacquesem Santerem, członkiem Komisji Europejskiej Hansem van den Broekiem, premierem Królestwa Belgii Jeanem Lucem Dehaenem.

Wizyta w Brukseli związana jest z przewidzianym na 11-12 grudnia j-

Wiedniu spotkaniem szefów państw Unii Europejskiej, podczas którego Litwa ma otrzymać zaproszenie do rozpoczęcia negocjacji w sprawie członkostwa w tej organizacji.

W składzie delegacji rządowej są ministrowie spraw zagranicznych Algirdas Saudargas, minister finansów Algirdas Szemeta, dyrektor generalny Komitetu Europejskiego przy rządzie Petras Aus-trevicius i inne osoby. (ELTA)

Za konferencję w Paryżu zapłacimy

13,2 tys. litów przeznaczono na pokrycie wydatków delegacji litewskiej, która weźmie udział w organizowanej przez UNESCO międzynarodowej konferencji wyższych studiów w Paryżu. 10 tys. Lt przeznaczono na opłatę projektowania i budowy pomników na-

grobnych zmarłego w tym roku uczestnika ruchu oporu na Litwie Stanisława Jakasa i uczestnika ruchu partyzanckiego Benediktasa Trakimasa-Genelisa.

Dla Drukiennickiego Muzeum Ruchu Oporu i Deportacji wysygnowano 10 tys. litów. (ELTA)

Praworządność

Kto odpowie za upadłość banków?

Przewodniczący Sejmu Vytautas Landsbergis na spotkaniu z pracownikami instytucji praworządności omówił sprawy finansowe i związane z rozgarnieniem banków. Podczas rozmowy wymieniono poglądy na temat niedostatecznej działalności Banku Litewskiego (BL), co przyczyniło się do upadku banków komercyjnych. Zdaniem przewodniczącego Sejmu V. Landsbergisa, za to,

co się wydarzyło w latach 1992-1997, Bank Litewski odpowiedzialny jest zarówno w aspekcie moralnym, jak i zawodowym. W jego przekonaniu, tym bankowcom, którzy z własnym interesem w nieodpowiedzialny sposób pełnili swe obowiązki, należy zabronić zajmowania przez pewien czas posad w dziedzinach bankowości i finansów. (Dokończenie na str. 2)

JESZCZE JEDNA POLSKA SZKOŁA

(Dokończenie ze str. 1)

Warunki w szkole są doskonale. 31 sierpnia odwiedził ją kierownik miejskiego wydziału oświaty J. Skstenis, który zaznaczył, że dawno nie widział tak dobrze przygotowanej placówki. Przy klasach są tu duże pokoje do zabaw, zastaw. Jest w tym duża zasługa rodziców, którzy sami wyremontowali szkołę. W tym roku przyszło wielu nowych młodych nauczycieli. Przejęli wiek pedagogów - 30 lat.

Po Mszy św. ksiądz Wacław, w towarzystwie kilku nauczycielek, poswiecił klasy, stołówkę, kuchnię i inne pomieszczenia.

Powiedział on, że bardzo się cieszy, iż w tej szkole Bóg jest na pierwszym miejscu. "Mam nadzieję, że dzieci zrozumieją i przyjmą Jezusa Chrystusa i będą żyć według Jego przykazań" - mówił.

We Mszy św. wzięło udział wielu gości i każdy z nich życzył młodej polskiej szkole dobrego startu w niełatwej pracy pedagogicznej. Miejmy nadzieję, że wszystko tam się ułoży jak najlepiej.

Weronika WOJCIUK

Zarówno dzieci, jak i rodzice wyrażają swoje zadowolenie z powodu z Bogiem rozpoczętego roku szkolnego. Fot. Marian Paluszkiewicz

Nominacje V. Grinis naszym ambasadorem w Czechach i na Węgrzech

Ambasador w Czechach Vyngintas Grinis odąd reprezentuje interesy Litwy również na Węgrzech. W poniedziałek w Budapeszcie dyplomata wręczył listy uwierzytelniające prezydentowi tego państwa środkowoeuropejskiego Arpadowi Gonczowi.

Jak poinformowała radca ambasady litewskiej w Pradze Violeta Motulaitė, podczas rozprawczych z prezydentem z ambasadorem podkreślono wzajemne zyczenie intensywniejszego rozwijania dwustronnych stosunków oraz kultywowania działalności obu państw w organizacjach międzynarodowych.

Pełnomocnictwem rezydującego w Pradze ambasadora V. Grinis prezydent Litwy Valdas Adamkus rozszerzył podpisując w połowie września odpowiedni dekret. M. in. poprzedni ambasador Litwy w Pradze Jurgis Bredikis również akredytowany był w Budapeszcie.

Listy uwierzytelniające prezydentowi Czech Vaclavowi Havelowi 46-letni ambasador V. Grinis wręczył w lipcu.

Nie posiadający dotychczas większego doświadczenia pracy dyplomatycznej inżynier-matematyk V. Grinis przebieg dwadzieścia lat pracował w Kowieńskim Uniwersytecie Technologicznym, a w latach 1991-1995 był przewodniczącym Kowieńskiej Rady Miejskiej.

(ELTA)

KTO ODPOWIE ZA UPADŁOŚĆ BANKÓW?

(Dokończenie ze str. 1)

Uczestniczący w rozmowie przewodniczący sejmowej komisji badania wykrócenia ekonomicznych Sigitas Slavicas zasugerował przygotowanie ustawy o dyskwalifikacji pracownikowi.

Przewodniczący Sejmu interesował się przebiegiem śledztwa w sprawie oszczędności obywateli Litwy i podmiotów gospodarczych, przechowywanych w byłym "Wnieszekonombanku" - przeszło 155 mln dolarów. Interesował się, czy zostały przesłuchane osoby, bezpośrednio odpowiedzialne za

zniknięcie tych środków. Jak się okazało, był kierownik Banku Litewskiego K. Ratkevicius dotychczas nie został przesłuchany.

"Praworządność i sądy w oczach ludzi występują w roli podejrzanych, państwo jest kompromitowane, z czym nie można się pogodzić" - zauważył V. Landsbergis, komentując miting w sprawach, związanych z aferami bankowymi. Rozważał możliwość apelowania w trybie cywilnym do sądów międzynarodowych w celu odzyskania środków posiadanych w "Wnieszeko-

nombanku", skoro z Rosją trudno osiągnąć porozumienie.

Zdaniem przewodniczącego sejmowego Komisja Prawa i Praworządności Stasysa Staciokasa, przede wszystkim należy tu skonstatować przestępstwo. W tym celu trzeba wytoczyć sprawę na Litwie, a potem działać dalej. Dobrze się dzieje, że bank centralny Rosji zgadza się na współpracę w tym śledztwie.

Podczas spotkania mówiono też o pracy i kwalifikacjach sędziów. Często się zdarza, że sprawy w sądach litwia-

w miejscu z winy sędziów. Przewodniczący Sejmu zaproponował znalezienie ustawy o adwokaturze, co przyczyniło się do zwalczania świadomego zwlekania ze sprawami z powodu manipulacji adwokatów. "Świadome niestawienie się adwokata na proces oznacza brak szacunku wobec sądu" - powiedział przewodniczący Sejmu. Zaproponował on, aby za taki postępek karać adwokata grzywną.

Postanowiono, aby powtórnie się spotkać za dwa miesiące.

(ELTA)

Kronika policyjna

Jak podaje dział Sztabu Informacji MSW RL, 28 września br. w kraju zanotowano 234 przestępstwa, w tym: 9 obrażeń ciała, 29 chili-gańskich ekscesów, 9 rabunków, 3 oszustwa, 184 kradzieże. Skradziono 10 samochodów, znaleziono - 4.

Zanotowano 30 wypadków drogowych i 10 pożarów. Znalaziono zwłoki 4 osób. Zatrzymano 35 podejrzanych o popełnienie przestępstw.

Rabunki

27 września około godz. 20 na ul. Rimvydo w Kownie 2 młodzi ludzie napadli na B. V. i uderzyli ją w twarz. Kobieta straciła przytomność, a po jej odzyskaniu zauważała brak torby, zawierającej 600 litów, dokumenty osobiste i siatkę z artykułami spożywczymi.

28 września zawiadomiono KP rej. okmiańskiego, że 27 bm. około godz. 23 na ul. Żemaičiu w Vencie Giedrius i Audrius Jatkauskasowie pobili R. R. i jej męża N. R. Napastnicy zabrali 2 złote łańcuszki z wisiorami. Straty - 800 litów.

Podejrzanych poszukuje się.

29 września około godz. 5 min. 20 KP rej. kowieńskiego otrzymał zawiadomienie, że około godz. 24 na teren stadniny ZSA "Pilaiiniai" w wsi Pilaiiniai wdarło się 6 zamaskowanych osobników. Napastnicy pobili stróża i jeszcze 2 osoby oraz zabrali stojący na teretyrionu stadniny samochód ford tranzit, należący do S.A. "Dujotiekio statyba". W samochodzie były komputery, aparaty faksowe i aparatura dźwiękowa. Oprócz tego rabusie wnieśli sejf. Straty się ustala.

Szukał śmierci

25 września o godz. 9 min. 28 w pobliżu domu nr 4 przy ul. Jotvingu w Kownie znaleziono zwłoki mł. inspektora posterunku policyjnego Domeikava KP rej. kowieńskiego V. B. (ur. 1974 r.) z pętlą na szyi. Podczas dochodzenia ustalono, że funkcjonariusz próbował się powiesić na balkonie mieszkania wynajmowanego przez jego konkubinę. Sznur jednak okazał się za krótki, mężczyzna spadł na ziemię i zabił się.

Udaremniono ucieczkę

28 września o godz. 10 min. 30 na korytarzu sądu dzielnicznego rej. wileńskiego podejrzany W. Petrowskij uderzył pięścią towarzyszącego mu policjanta M. Szatkiewicz i zaczął uciekać. Podczas pościgu na podwórzu budynku sądowego policjant wystrzelił z broni służbowej w powietrze. Uciekiniera zatrzymano na skrzyżowaniu ulic Kalwaryjskiej i Lwowskiej i osadzono w areszcie.

Przygotowała I. L.

Banki	Lt/USD	Lt/Dm	Lt/złoty	Lt/ruble
29.09.98	Kup.-sprzed.	Kup.-sprzed.	Kup.-sprzed.	Kup.-sprzed.
Kredyt Bank	3,98-4,00	2,3474-2,4188	1,0983-1,1489	-
Snoras	3,991-4,01	2,33-2,39	1,07-1,12	-
Litimpex	3,98-4,01	2,33-2,40	1,05-1,16	0,10-0,40
Hermis	3,99-4,01	2,35-2,40	1,06-1,14	-

Ustawodawstwo

Poprawki do ustawy

Wczoraj Sejm potwornie przyjął nowelizację tymczasowej ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych z uwzględnieniem wniosków prezydenta Litwy Valdas Adamkusa. Za dokumentem przegłosowało 96 posłów, przeciw - 1, powstrzymało się 12 parlamentarzystów.

Znowelizowana ustawa przewiduje opodatkowanie nie według 29-procentowej, lecz 15-procentowej taryfy dochodów, otrzymanych w związku ze wzrostem wartości akcji, obligacji i innych papierów wartościowych.

Doradca prezydenta Litwy do spraw ekonomicznych Jelena Leontjeva powiedziała, że ludzie będą płacili mniejszy podatek za wzrost

wartości akcji, co oznacza, że nie będą się obawiali inwestowania na rynku. „Jeśli ich przyrost będzie mniejszy niż 12 nie podlegających opodatkowaniu mimmów rocznie, to podatek nie będzie obowiązywał” - powiedziała ona.

Zdaniem J. Leontjevej, przed nową ustawą o podatku dochodowym mogliśmy żyć również bez podatku od przyrostu kapitału. „Wywidny faktycznie i wcześniej były opodatkowane, a przyrost kapitału - nie. Niemieńskie podatki wprowadza się. Sądzę, że jego wpływ na rynek papierów wartościowych nie będzie zbyt negatywny” - sądzi doradca prezydenta Litwy ds. ekonomiki.

(ELTA)

„Sodo kraitė” Wileńskiego Domu Nauczycieli znów zaprasza

Impreza „Sodo kraitė” („Dary sądów”), zorganizowana wiosną przez Wileński Dom Nauczycieli wzbudziła duże zainteresowanie wśród sadowników-gospodarzy i klientów wileńskich, a teraz zaprasza wszystkich w dniach 2-3 października na spotkanie ze starymi znajomymi. „Sodo kraitė” jest czymś w rodzaju klubu, w którym się zbierają chętni nie tylko nabycia czegoś, ale też zasięgnięcia rady, podzielenia się własnym doświadczeniem.

Organizatorzy uważają, że plony mogą być lepsze, gdyby sadzonki zostały nabyte w „Sodo kraitė”, ale nie wszyscy chętni mogą tu trafić, są

surowe wymagania. Zawodowi sadownicy odpowiadają za jakość sadzonek, muszą je odpowiednio przygotować do sprzedaży, a w razie reklamacji taki uczestnik traci na zawsze prawo udziału w „Sodo kraitė”.

Na obecny kiermasz „Sodo kraitė” sadownicy z Wileńskiego, rejonów olickiego, kiejdańskiego, rakiskiego, onikszyńskiego, możejskiego i innych przyniosą wiele różnych sadzonek (jabłoni, grusze, śliwy, wiśni, krzewów owocowych), będzie też duży wybór roślin dekoracyjnych. Amatorzy rzadkich roślin również znajdą coś do nabycia, hodowcy ziół będą mogli nabyć nie tylko tradycyj-

ne, ale też wschodnie rośliny, nie zapominając również o hodowcach kwiatów. No a nowozów, przeróżnego inwentarza, nasion, agrobiony i wielu innych rzeczy doprawdy tu nie zabraknie.

Na wystawie „Dary jesieni” zwiedzający urzązą plody, wyhodowane przez uczestników imprezy, a sadzonki będą mogli nabyć na miejscu. Jak robić zapasy na zimą, jak je przechowywać - również dowiemy się o tym na wystawie.

Nieomało kłopotu sadownikom sprawiają szkodniki sadów. Doktor nauk przyrodniczych Marcele Rylszkieni wszystkich zainteresowanych

zapozna z ochroną roślin bez chemii. Czynna również będzie ekspozycja fotografii szkodników sadów.

Podczas imprezy „Sodo Kraitė” będą wyświetlane wideofilmów o wzorowych gospodarstwach, ciekawych formach gospodarowania, doświadczeniu zagranicznym, wrażeń z poprzednich podobnych przedsięwzięć.

Jesień przemija i przypominamy nam, że ziemia potrzebuje codziennej troski, toteż nie odkładajmy pracy na wiosnę.

„Sodo kraitė” odbędzie się, jak zwykle w Wileńskim Domu Nauczycieli w dniach 2-3 października.

2 października o godz. 17.00 w świetlicy

Odzyt

„Ochrona nauk bez chemii”. Lektor - doktor nauk przyrodniczych Marcele Rylszkieni.

3 października o godz. 10.00 w świetlicy

Przegląd wideofilmów

„Wzrowe gospodarstwa”, doświadczenie zagraniczne, wrażeń z poprzednich imprez, „Sodo kraitė”

O godz. 12.00 w Małej Sali
Zbieranie klubu hodowców porzeczek.

Kontakty sąsiadów

W centrum obrad: kwestie mniejszości narodowych

W dniach 19 - 20 września w Rydze odbyła się konferencja międzynarodowa, która nawiątyła temat: "Mniejszości narodowe, współpraca międzynarodowa, bezpieczeństwo w regionie bałtyckim oraz rola partii politycznych". Poproszonymi kierownikami komitetu praw człowieka, obywateli oraz ds. narodowości partii "Naujoji Sąjunga", doktora nauk historycznych Kęstutisa Gecoviciusa, by opowiedział szereg o jej przebiegu.

Podobna impreza zorganizowana została po raz pierwszy. Inicjatywa jej powołania należy do Lotewskiego Instytutu Badawczego Prawa, a znaczny wysiłek w jej zrealizowanie włożyła Partia Porozumienia Ludowego Lotwy. Przeprowadzenie takiej konferencji miało kilka aspektów. Było bardzo ważne nadsłać dla niej wymowę międzynarodową, gdyż omawiane zagadnienie jest aktualne nie tylko dla regionu bałtyckiego, ale też dla Zachodu, który poświęca wiele czasu, środków w jej rozstrzygnięciu. No i w przeddniu wyborów do parlamentu była to doskonała okazja zaprezentowania swoich poycji, pokazania dobrych kontaktów z sąsiadami w regionie bałtyckim.

O randze przedstawicieli świadczą taki oto fakt, iż wzięli w nim udział przedstawiciele wszystkich ambasad krajów bałtyckich. Jeżeli chodzi o uczestników - to byli to przedstawiciele Rosji, Białorusi, Litwy, Estonii, Niemiec. Nasz kraj reprezentował Imantas Melianas, koordynator Rady Wspólnot Narodowych przy Departamencie ds. Spraw Problemów Regionalnych i Mniejszości Narodowych

Litwy, ja, jako przedstawiciel partii "Naujoji Sąjunga" ("Nowy Związek") oraz Ewgenijus Wolis i Arturas Stizlis - Alians Obywateli Litwy. Z gospodarzy, oprócz Partii Porozumienia Ludowego Lotwy udział wzięli również Partia Socjalistyczna, Partia Rosjan Lotwy oraz lotewski ruch "Równouprawienie".

Jednym z podstawowych tematów było sprawa obywatelstwa, dotycząca nie tylko Rosjan, ale i inne narodowości zamieszkujące ten kraj. Należy odnotować iż zagadnienie mniejszości narodowych zamieszkujących Lotwę jest bardzo skomplikowane i wymagające jak najszybszego rozwiązania. Co do tej kwestii zbliżne są pozyje zarówno Rosji jak i Zachodu.

Terytorialne zagadnienia nie były tu omawiane, gdyż sprawa w Lotwie wygląda zupełnie inaczej niż na Litwie, gdzie np. Polacy zwaracie zamieszkują rejony w najbliższym piśmie Wilna i dlatego nowy plan generalny stolicy budzi u nich sprzeciw. Skoro zabaczyliśmy o ten problem, to moje osobiste jest zdanie, że nie należy wciągać w życie pochopnych niedojrzałych decyzji, które wzbudzają sprzeciw społeczności.

Oczywiście podczas kilku dni nie ograniczyliśmy wszystkich tematów, które są aktualne dla wszystkich państw. Dobrze, że taka impreza została a zainicjowana i sądzę, że uda się nam w przyszłości o siebie zorganizować podobne przedstawienie, co przyczyni się nie tylko do wymiany doświadczenia, informacji, ale i do najwazniejszych pozwolił bezboleśnie rozstrzygnąć kwestie mniejszości narodowych.

Zanotowała Helena
GLADKOWSKA

NATO troszczy się o zachowanie spuścizny kulturalnej

W Polsce zakończyła się konferencja międzynarodowa, poświęcona rozpatrzeniu problemów ochrony dóbr kulturalnych w okresie powodzi. Organizację konferencji wsparli i w jej pracy uczestniczyli przedstawiciele bezpieczeństwa NATO. Przeszło 100 uczestników z różnych krajów świata obejrzało najbardziej uszkodzone w wyniku ostatnich powodzi zabytki historyczne i kulturalne Wrocławia, Kłodzka, Brzegu. Odczyty na temat ochrony dóbr kulturalnych podczas klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych wygłosili znani eksperci UNESCO, ICOMOS, ICOM, Komisji Europejskiej, Rady Europy. Pracą konferencji kierował generalny konserwator ochrony zabytków Polski prof. dr A. Tomaszewski. Podczas zwiedzania zniszczonych przez powodej miejscowości nastąpiło spotkanie z prezydentem Polski A. Kwaśniewskim.

Przedstawiciele różnych

państw w grupach roboczych dzielił się doświadczeniem w zakresie ochrony spuścizny kulturalnej w przypadku nieszczęść. Odczyt w grupie roboczej ochrony nieruchomych dóbr kulturalnych na temat programu zabezpieczenia erodujących kurhanów na Litwie wygłosił przedstawiciel Departamentu Ochrony Dóbr Kulturalnych archeolog Z. Baubonis. Kierownik grupy roboczej M. Barański, referując na konferencji działalność grupy roboczej, szczególnie odnotował tę wypowiedź przedstawiciela Litwy, która istotnie uzupełniła dyskusję. Uczestnicy konferencji zaproponowali wspólnocie międzynarodowej zaaprobowanie ustalenia, aby likwidując skutki nieszczęść po zabezpieczeniu ludzi, co jest na pierwszym miejscu, zadbać o ochronę spuścizny kulturalnej.

W obradach konferencji uczestniczyła dyrektor Departamentu Ochrony Dóbr Kulturalnych Ministerstwa Kultury D. Varnaitė.

Inf. w.

Specjaliści ochrony zabytków doskonalili kwalifikację w Zamościu

Ostatnio w Zamościu czynna była letnia szkoła doskonalenia kwalifikacji specjalistów ochrony zabytków kilku państw, zorganizowana przez Polski Komitet Narodowy UNESCO, Polską Fundację Ochrony Zabytków i samorząd Zamościa. Na szkolenia zaproszono trzech przedstawicieli Litwy (pracownicy Departamentu Ochrony Zabytków Kultury). Nie przypadkowo miasto to wybrano na miejsce szkoły, gdyż Zamoście figuruje na liście miast dziedzictwa światowego. Prezydent miasta M. Ciasioch nie tylko powitał uczestników z okazji inauguracji, ale też wygłosił dwa a odczyty o rozwiązaniu problemów zachowania starówki, zapoznał z osiągnięciami tego miasta w propagowaniu dziedzictwa kulturalnego oraz działalności samorządu w internecie.

Już od kilku dziesięcioleci w państwach zachodnich organizuje się szkoły letnie, a w Polsce tradycja ta istnieje od kilku lat.

W Zamościu wysłuchano odczytów o międzynarodowych kwestiach ochrony zabytków, badaniu i dokumentacji zabytków architektury, specjalistycznych sposobach restauracji obiektów zabytków drewnianych, planowaniu przestrzennym w miastach historycznych, ochronie zabytków archeologicznych, konserwowaniu dóbr, znalezionych podczas badań archeologicznych, zachowaniu malarstwa w budynkach. Rozpatrzono kwestie prawne ochrony zabytków, dyskutowano na temat struktur zarządzania. Zajęcia teoretyczne były kontynuowane zwiedzaniem najbliższych zabytków tego regionu Polski.

Po ukończeniu kursu jego słuchacze otrzymali certyfikaty. Tym razem kursu wysłuchali i certyfikaty otrzymał dyrektor Departamentu Ochrony Dóbr Kulturalnych D. Varnaitė, st. inspektor - historyk sztuki tego departamentu D. Krumiene oraz specjaliści Centrum Dziedzictwa Kulturalnego oddziału w Tuargach V. Narbutas.

Inf. w.

Koncerty w miastach i rejonach

Fundusz Wsparcia Muzyków Litwy zainicjował swój kolejny sezon - koncertów nie tylko w stolicy, ale też w rejonach Wileńszczyzny. Dziś w Szkole Muzycznej Szwencionysu wystąpi kwartet smyczkowy "Chordos" oraz śpiewaczka Gintare Skeryte. Natomiast jutro w Wileńskiej Galerii Obrazów będzie miała popis Diana Galvydyte (skrzypce) oraz śpiewak Deividas Staponkus (baryton).

W piątek zapowiada się ciekawy wieczór w Szalczininkai, gdzie w Szkole Średniej im. Tysiąclecia Litwy wystąpi Państwowa Orkiestra Symfoniczna, którą tym razem dyrygować będzie Mindaugas Pieczaitis. W koncercie weźmie też udział Władimir Prudnikowas.

Inf. w.

KONKURS „MOJA POCIECHA” 69 (136)

Dziś zamieszczamy kolejną fotografię konkursową, NA ZDJĘCIU - Greta LEONOWICZ (1 rok i 3 miesiące).

Szanownemu prezesowi
Oddziału ZPL m. Wilna
Janowi Rynkiewiczowi
z okazji pięknego jubileuszu
moc serdecznych życzeń składa
Zarząd Oddziału

W dniu chlubnego jubileuszu - 60 rocznicy urodzin
Janowi Rynkiewiczowi
wiele pomyślności,
zdrowia, szczęścia,
wytrwałości
w działalności
na rzecz Polaków
składa
„Kurier Wileński”

KURIER WILEŃSKI - CODZIENNE WYDANIE
- SOBOTNIE WYDANIE

SZANOWNY CZYTELNIKU!

ROZPOCZĘŁA SIĘ PRENUMERATA „KW” NA LISTOPAD I GRUDZIEŃ 1998r.

Koszty prenumeraty dla Czytelników „KW” na Litwie:

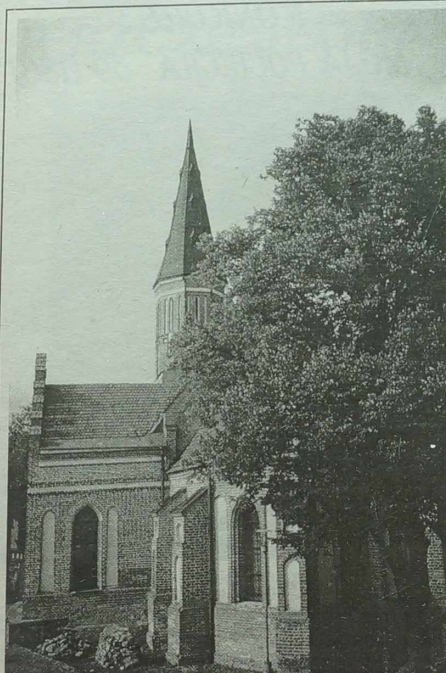
z dostarczaniem przez pocztę	1 mies. 19 Lt	2 mies. 38 Lt
bez dostarczania (w szkołach)	16 Lt	32 Lt
w księgarniach: S.K., ul. Auszros Vartu (Ostrobramska) 9 i „Elephas”, ul. Olandu (dawn. Holendermia) 3	15 Lt	30 Lt
w redakcji	14 Lt	28 Lt
„Kurier Wileński” (sobotnie wydanie)	1 mies. 3,90 Lt	2 mies. 7,80 Lt

z dostarczaniem przez pocztę

„Kurier Wileński” można zaprenumerować na każdej poczcie.

Indeks „Kuriera Wileńskiego” - 0044 (codzienne wydanie)
Indeks „Kuriera” - 0172 (sobotnie wydanie)

Uwaga! Okazja tańszego kupienia „Kuriera”:
W naszej redakcji (Laisves pr. 60, Dom Prasy, XI piętro) można nabywać sobotni oraz wszystkie kolejne numery „Kuriera” - za 70 ct. Numery z dni poprzednich - za 40 ct.

Kościół Witolda

Uczestnikom Międzynarodowej Konferencji Naukowej, zwołanej ku czci uroczystych obchodów 200 rocznicy urodzin Adama Mickiewicza, która odbyła się w ubiegłym tygodniu w Wilnie, rzekłobyś sprzyjało samo Niebo, zsyłając na ziemię cudowną pogodę. Sprzyjało też Kownu, gdzie parę dni temu, a dokładniej ubiegłej niedzieli, 27 września br., w tamtejszej Dolinie Adama Mickiewicza odbyła się potyczko-muzyczna impreza - naturalnie poświęcona Wieszczyowi, na którą to przez Kochane Kowno zostalam zaproszona.

O dzień wcześniej, czyli w ostatnim dniu obrad Konferencji w Wilnie, profesor Algis Kaleda, będący jej głównym motorem, dowiedział się, że jadę do Kowna, błyskawicznie zakreślił się wokół "sprawy": czy nie miałabym nic przeciwko, gdyby jechał razem ze mną jeden z uczestników obrad, profesor Jan Okoń? Profesor Okoń mieszka w Krakowie, wyklada w Łodzi, na tamtejszym Uniwersytecie, w Kownie nigdy nie był, a bardzo chciałby tam pojechać... Ależ - jak najbardziej, zwłaszcza, że po wysłuchaniu ciekawego referatu prof. Okonia - "Tradycja staropolska w "Panu Tadeuszu" - chciałam poznać go bliżej.

Wiadomość o tym, że razem z prof. Okoniem jedziemy do Kowna, szybko dotarła do jeszcze paru chętnych. W taki to sposób, niejako "ponadplanowo" wiadom do Kowna "delegacja" w składzie pięcioposobnym (plus niżej podpisana), z wiewczora, na wszelki wypadek, wyrwałam niemal z łózka Wydział Kultury Miasta Kowna w osobie niezawodnej w takich przypadkach "szefowej", pani Lukrecji Nawickiej. Wystarczyły przez telefon tylko dwa słowa: przywiożę gości, jak usłyszałam w odpowiedzi: przyjadę na dworzec i was spotkam.

Do Stolicy Tymczasowej jechałam więc: prof. Jan Okoń, Krystyna Jaworska - wykładowczyni na Uniwersytecie w Turynie (Włochy), Małgorzata Burta (Studium Dok-

toranckie w Instytucie Badań Literackich PAN w Warszawie), Zbigniew Przybyła - prof. polonistyki w Wy-

2. ADAM MICKIEWICZ: TEKSTY I KONTEKSTY Impreza w Kownie z udziałem mickiewiczologów z Włoch i Polski

Dolina Mickiewicza. Spotkanie uczestników Międzynarodowej Konferencji Naukowej z kowieńskimi Polakami; z prawej - prof. Jan Okoń, Krystyna Jaworska, prof. Zbigniew Przybyła, z lewej - Włodzimierz Chomański, w głębi - Stanisława Rubinowa, posródka - Genowefa Praniewicz-Chomańska

ższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie (zamieszkały w Krakowie), historyk literatury polskiej XIX w., autor prac o Sienkiewiczu, Prusie, Asnyku, Mickiewiczu, Słowackim i in., oraz Rafał Włodarczyk (Seminarium magisterskie, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie, asystent profesora Zbigniewa Przybyły).

Prof. Okoń wypytuje mnie po drodze, jacy ci ludzie tam, w Kownie są. Serdeczni, gościnni, uczuciowi, otwarci - tłumacząc. Jakoż niebawem wszyscy moi "podopieczni" mieli okazję o tym się przekonać.

Wiersze i pieśni w wykonaniu aktorów, recytatorów, śpiewaków kowieńskich oraz muzyków z Wilna

Pani Lukrecja spotkała nas z wiązankami pięknych, jesiennych kwiatów - to z ogródka mojej mamy - powiedziała z miłym uśmiechem i zaprosiła całą "delegację droghich gości" na małe przyjęcie ("bo jesteście dopiero co z podróży"). A na tej krótkotrwałej ("bo w Kowno czas") biesiadzie urczyła nas pani Lukrecja pysznymi wyrobami z ciasta - "z wypięku mojej mamy", wspaniałą nalewką domową o smaku żurawinowym - "z wyrobu mojej mamy".

Ach te nasze, nadwilejsko-nadnieńskie kochane matki, mamusie, mameczki. Pani Lukrecja... Błyskawica, ogień, żywioł w odniesieniu nie tylko do "sfe-

ła na tę imprezę najlepsze artystyczne siły, ale z powodu pogody: oby tylko deszcz nie padał (bo tej nocy w Kownie lalo jak z cebra), oby ludzie do tej Doliny zechcieli "na wiersze Mickiewicza przyjść".

Naszym przewodnikiem po mieście jest pan Kazimierz Dobkiewicz, alias Dobkiewiczus. Mówi dobrze po polsku (naturalnie - jeszcze lepiej włada językiem litewskim). Dziennikarz jednej z miejscowych gazet. Opropada, opowiada o osobliwościach miasta. Starówka. Gdzie nie rzucisz okiem - wszędzie "świadkowie" tu bytności Adama Mickiewicza. Kościół OO. Jezuitów, gmachy

lego. Kościół Witolda - z interesującą, czynną obecnie mini-wystawą prac miejscowych artystów (grafika oraz misterne wyroby ze słomy z motywami stacji krzyżowych). Zamek, a raczej ocalałe resztki dawnej twierdzy kowieńskiej.

I wreszcie - styna Dolina, w której młody Adam przebywał często z panią Kowalską, a najczęściej samotnie wędrował po jej drózkach, drożynach i ścieżkach na swojej klaczy Beauty, podarowanej mu przez Marię (Maryle) Putkammerową... Przyjechała tu także w towarzystwie Odyńca...

Widziałem piękną dolinę przy Kownie.

Kedy rusalek dłoń, wiosną i latem,

Ściele murawę, kraśnym dzierzga kwiatem.

Jest to dolina najpiękniejsza w świecie...

- wspaniale recytuje teraz werset z "Grażyny" aktor kowieński Petras Venšlovas. Z "Grażyny", "Konrada Wallenroda" oraz z innych Mickiewiczowskich utworów. W sukurs mu idzie jego partnerka, jak zawsze święta Virginia Kochan-skyte... Wiersze Poety znakomicie, z dużym ładunkiem uczuciowym recytują także inni wykonawcy - członkowie trupy teatralnej Uniwersytetu im. Witolda Wielkiego. "Włoj naszych strumieni rodzica..." - rozbrzmiewa w tej dolinie czysty, dźwięczny głos (solo) Teresy Chmielewskiej. Śpiewa kobiecie zespołowi wokalnemu Nauczycielskiego Centrum Oświaty i Kultury Miasta Kowna.

W tej bogatej mozaice poetycko-muzycznej niezwykle subtelnie brzmia melodie (Chopin, a na zakończenie Oginski) w znakomitym wykonaniu dienu wileńskiego A. Kreneviciusa (skrzypce) i A. Pauliukeviciusa (gitara).

Piękny, pogodny, wesoły dzień... W grupach i grupkach zgromadzonych licznie osób spotkam także Polaków kowieńskich: Włodzimierza Chomańskiego (wmuła prefekta kowieńskiej szkoły powiatowej w czasach Mickiewicza, Stanisława Dobrowolskiego - szóste pokolenie), oraz jego żonę - Genowefę Praniewicz-Chomańską, Stanisława Rubinovasa - dyrektora artystycznego kowieńskiego Teatru Młodzieży i wielu innych...

Jest też Mama pani Lukrecji: przyszła tu, do Doliny, "razem" z... babką kartoflana, ciepła jeszcze - upiekła ją dla gości, których tu przywiozłam...

- Mamu odczuć, że przyjechałmy tu... tak, jak się przyjeżdża do najbliższej rodziny - do matki, ojca, siostry, brata - inów profesor Jan Okoń...

Alwida Antonina BAJOR

Kowno Fot autorka

klasztorne, wewnątrz - dawna cela (pokój) Adama; dziś - zięcący pustką, luby Pamięci Poety już tutaj nie ma. Duch Wieszcza i wszystkie kowieńskie pamiętają z nim związane powędrują do polskiego "Domu Perkuna", a stanie się to w kolejną rocznicę zgonu Poety - 26 listopada br. - "piękny prezent urodzinowy" Autorowi "Dziadów" od OO. Jezuitów, do której to sprawy przed tym "wydarzeniem" zamierzam jeszcze na łamach powrócić.

Archikatedra - z wspaniałymi obrazami, w tym także pędzla Andriola

WOJEWÓDZTWO ŁOMŻYŃSKIE Z BLISKA (ASPEKT SOCJALNO-LUDZKI) POZNAJMY SIĘ

Tak chyba krótko można podsumować dyskusję, jaka się odbyła w siedzibie Łomżyńskiego Oddziału „Wspólnota Polska”. Mówiono tu o współpracy z Polakami na Wschodzie. O koloniach, obozach harcerskich, plenerach artystycznych, o działalności Ośrodka Doradztwa Rolniczego, o kontaktach branżowych itp.

Prezes Łomżyńskiego Oddziału Jan Stypuła oraz dyrektor Mirosława Cholewicka podkreślili, że zadaniem Wspólnoty jest zainteresowanie Zachodu terenami wschodnimi, zdingowanie go do inwestycji na tych terenach.

Koledzy z Litwy, Łotwy, Białorusi i Ukrainy jednogłośnie stwierdzili, że stanowiąc za mało wiemy o sobie i dlatego istnieje potrzeba wymiany pracy. Dobrze by było, żeby prasa polska (niech nawet z opóźnieniem) trafiała do naszych bibliotek, szkół, placówek kulturalnych. Natomiast w ramach pomocy Polakom na Wschodzie np. Wspólnota Polska, bądź Fundacja Pomocy Polakom na Wschodzie za pomocą naszej prasy polskojęzycznej do swoich placówek, szkół, bibliotek. Wszak jesteśmy tak bliscy naszym sąsiadami, a wszelkie wiadomości do nas i o nas docierają właściwie sprężynnie.

Z redakcją „Kontaktów” rozważaliśmy też możliwości wprowadzenia na łamach prasy, po jednej i drugiej stronie, jakiegoś stałego kolumny informacyjnej np. wiadomości z Wilna na łamach „Kontaktów”, i wiadomości z Łomży na łamach „Kuriera Wileńskiego” i innych polskich gazet.

Pomysł ten został zaakceptowany przez obie strony i myślę, że zaowocuje realiami. Zresztą, byłoby bardzo dobrze, gdyby zaistniała taka wymiana nie tylko pomiędzy Litwą i Polską, ale też Litwą, Łotwą, Ukrainą i Białorusią. Można też, że tegoroczne łomżyńskie wydarzenia staną się przyczynkiem do tego.

SPRAWNI I OTACZAJĄCY I OTACZAJĄCY ICH „DZIWIACY”

Znany polski profesor Julian Aleksandrowicz powiedział: „Tyle człowiek jest wart, ile może drugiemu pomóc”. Wdaje się, że właśnie Łomżyńskie bardzo na serio potraktowało to powiedzenie. Są tu dwa bardzo dobrze urządzone domy opieki: Dom Opieki Społecznej w Łomży i Dom Pomocy Społecznej w Kozarzech. Pierwszy jest przeznaczony dla dziewcząt umysłowo upośledzonych od 3 do 18 lat. Dom dopiero został oddany do użytku i jest wyposażony w najnowszą inwentarz medyczny – relaksyjny, a zamieszkuje go 101 dziewczyn. Pacjentki są podzielone na 2 grupy: ze stanem głębokiego upośledzenia, potrzebujące stałej opieki, karmienia, przesielania łóżek itp. oraz bardziej sprawne, które same chodzą do stołówek, oglądają telewizję, zajmują się robotkami ręcznymi, gimnastyką, grają na różnych instrumentach.

Każda pensjonariuszka otrzymuje stałe zasiłki, z czego 70 proc. idzie na utrzymanie, reszta na własne potrzeby – mówi dyrektor Franciszek Chrzanowski. Dlatego niektóre mają w pokojach własne radia, inne drobne przedmioty, chodzą na kawę do swojej kawiarenki itp.

Wszystkie pokoje są bardzo elegancko urządzone. Mieszkają w nich po 2-3 osoby. Pensjonat obsługuje 87 fachowców. Są to lekarze, pielęgniarki, sanitariuszki, psycholog, opiekunki, pedagodzy, nauczyciele gimnastyki. Obejrzelismy też salę wodną, gdzie jest rzeka, łóżko wodne, emiter zapachów, lustrzana domka dla najmłodszych. Obok sala zajęć gimnastycznych, gabinet muzykoterapii oraz pokój robotek ręcznych. Ten ostatni dosłownie zaskakował nas pomyslową wystawą robotek. Niejednemu zdrowy może pozazdrościć takich pomysłów, precyzji wykonania i dobranej gamy kolorów wyszywane, wypychanych przytulanki z resztek ubrań.

Opieką nad tym domem pełni Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a gros środków na jego budowę wydzieliła Unia Europejska. Dom Opieki Społecznej w Kozarzech (południowa część województwa) przystosowany jest do pomocy społecznej dla ludzi umysłowo upośledzonych oraz osób starszych. Mieszka tu ponad 100 osób w pokojach 1, 2, 3, 4 osobowych, dostosowanych do indywidualnych potrzeb każdego z nich. Mieszkańcy domu korzystają z opieki i pomocy lekarzy specjalistów, rehabilitantów i terapeutów. Usługi opiekuńcze przez całą dobę świadczy pielęgniarki, opiekunowie i instruktorzy terapii zajęciowej. Pensjonariusze mają do dyspozycji gabinety kinezyterapii, elektroterapii, hydroterapii.

W województwie jest 5 domów stacjonarnej pomocy społecznej, ale potrzebują jeszcze większe. Celem pomocy społecznej jest to, aby jak najdłużej zatrzymać ludzi w ich miejscu zamieszkania: na wsi, w mieście. Dlatego dostarcza się im leki, żywność do domu. Są to tak zwane domy środowiskowe, czyli półstacjonarne. W tym domu społecznym hasłem jest: zamiast rybki podać wędkę. Nie przesadza się tu więc z opieką. Opiekunowie starają się, żeby każdy w miarę swojej sprawności miał wypełniony wolny czas. Po obowiązkujących ćwiczeniach rehabilitacyjnych i gimnastycznych, podopieczni grają w piłkę, mają czas na zajęcia kulinarne, lepienie z gliny, wyszywanie. Jedną z pan, która ma niesprawną rękę, nauczyła się wyszywać nawet nogą. Pensjonariusze chętnie uczestniczą w różnych wycieczkach, koncertach. Mają nawet tu własny zespół. Uroczystości i obchody się też wszystkie święta roczne: wspaniałą wigilią, śniadaniem wielkanocne, imieniny, urodziny itp.

Pani Marysia jest starością w pokoju. Odpowiada za ład i porządek. Jest pionierką z tego domu. Zaprosiła nas do swego pokoju, pokazała, że wszystkie mają ładnie załazane łóżka, wszędzie jest porządek.

„Wszystko to zawdzięczamy naszemu dyrektorowi - powiedziała - on troszczy się o nas jak ojciec.

Jeśli któryś z podopiecznych czuje się dobrze i chce pojechać do miasta, otrzymuje pozwolenie. Jeżeli jest to osoba z zaburzeniami psychicznymi, przydziela się jej opiekuna.

Mieszkańcy tego domu, to ludzie sprawni trochę inaczej (niekiedy sprawniejsi i bardziej pomysłuśny od nas), ludzie trochę inaczej pojmujący, a nawet inaczej czujący, ale żyjący pełnym, na miarę swego zdrowia, normalnym życiem.

Inny jest też tu nieco personalni i obsługa: bardziej wrażliwa, serdeczna, wyczuwająca potrzeby każdego z podopiecznych. Ci ludzie, sposobem swego bycia i zachowania się przypominają zakonne Siostry Miłosierdzia, choć są absolutnie świeccy. Oni nie tylko posługują swoim podopiecznym, oni żyją ich życiem, są ich częścią. Nie jest to łatwe, gdyż niekiedy nawet w towarzystwie przyjaciół, czy rodziny są uważani trochę za dziwaków. Gdyby jednak nie tacy i im podobni „dziwacy”, którzy często nas otaczają nie tylko w domach opieki, czy hospicjach, ale też w szpitalach, przychodniach lekarskich, czy nawet po prostu na ulicy, jakże ciężkie i smutne byłoby nasze życie.

W TYCH KURPIOWSKICH LASACH

- Witaj, Alicja jestem i mówię już sobie po imieniu. Na jakie tematy piszesz, bo ja najczęściej o sprawach ludzkich. Człowiek, moim zdaniem, jest najciekawszy ze wszystkiego, cokolwiek jest na tym świecie.

W ten oto sposób witała każdego z nas Alicja Niedzwiecka - reporterką „Kontaktów” i jej małżonek Paweł na pikniku, jaki nam zorganizowali w swojej posesji we wsi Bienduszka, gmina Zbójna koło Łomży. To właśnie na naszą część zaproszono akordeonistę Stefana Ulatowskiego, który wygrał piękne kurpiowskie przysmaki. Przybył też sołtys Czesław Bieluch z dużym własnego wypieku kołaczem.

Zanim przy ognisku na różnie piekło się młode prosie, pod dużą starą lipą, jak w Czarnolesie, podano gorące flaki i łomżyńskie piwo. Gospodyni domu przygotowała, paluszki liźać, sałatki, omelety i różne inne regionalne specjalja.

Po godzinie wszyscy byliśmy już ze sobą znajomi. Rozmawialiśmy na różne tematy, opowiadaliśmy sobie różne kawały, śmieszne przysłowia itp. Alicja wspaniale pełniła rolę gospodyni domu, do każdego coraz to podchodziła z miłym uśmiechem i serdecznym słowem, dbając, aby każdy czuł się dobrze. Kiedy wszyscy już się

zupełnie oswoili z otoczeniem, Alicja pokazała nam swój dom. Każdy pokój tu inaczej urządzone, ale każdy bardzo oryginalnie z poczuciem gustu i własnego stylu, z mnóstwem kurpiowskich akcentów w postaci wyci-

nanych figuralnych kogutków, różnych maskotek i malowanek.

Zanim zainteresowani zwiedzali dom, ogród i teren, pan Stefan całych czas grał i śpiewał kurpiowskie wersy:

„W tych kurpiowskich lasach,
Zagra mi Begina,
To nie nasa wina,
Ze lubimy se”

Z ludowych nutek przeszło się na piosenki patriotyczne, partyzanckie i śpiewało już całe towarzystwo. Nie zabrakło też skończonych polek i walczaków. Słowem, było to zabawa na sto dwa, która długo jeszcze będziemy pamiętać. Serdeczne wity dzięki również gospodarzom, jak i współorganizatorom (kolegom i koleżankom z „Kontaktów” i Wspólnoty Polskiej). Wywieźliśmy od Was dużo życzliwości i ciepła, które postaramy się przekazać innym tu, na własnym gruncie.

„ROZUM MOŻE DUŻO, ALE SERCE WIĘCEJ”

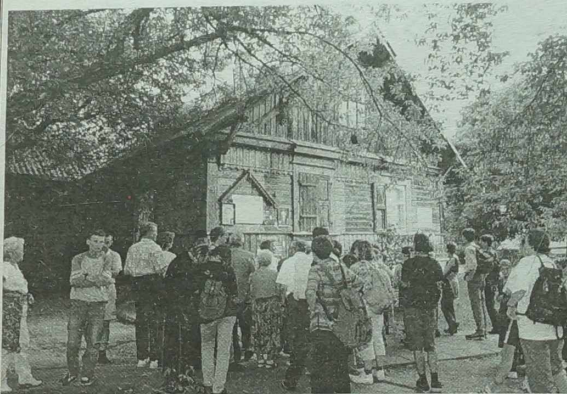
Powiedział to któryś ze wschodnich medyków i z pewnością miał rację. Przekonał się o tym po raz kolejny podczas naszych warsztatów dziennikarskich. Prezes Oddziału „Wspólnota Polska”, senator Jan Stypuła, dyrektor Mirosława Cholewicka inni pracownicy, redaktor naczelny „Kontaktów” Władysław Tokci oraz jego małżonka Maria i cała reszta koleżanek wraz z kierownicą, która nas wozili, dowoili się i troili, aby nie tylko jak najwięcej pokazać, ale też i uprzyjemnić nam ten pobyt. Na warsztatach odbyło się też sporo ciekawych i rzeczowych dyskusji. Mielismy przy tym

dobrą okazję, aby opowiedzieć o naszych problemach, potrzebach i niekiedy z nich od ręki trafiły na warsztat.

Może to nawet wydać się trochę dziwne, ale odjeżdżając żegnaliśmy się ze sobą nie jak znajomymi, ale najbliższymi i zrocznymi. Pan senator, pani Mirka, uroczą panią Maryla i wszyscy, którzy nas otaczali, okazali ogromną troskę i serca. Śmieszno się było żalić, stawać nie tylko o przyjaciół z Polski, ale też z nowymi kolegami z Grodna, Kijowa, Dniepru. W wszystko więc przemawia za tym, że podobnych spotkań będzie jeszcze więcej i to nie tylko na Ziemi Łomżyńskiej.

Julitta TRYK

Dom przy ul. Grybo 29, gdzie w latach 1929, 1933-1936 mieszkała bł. s. Faustyna Kowalska, dziś często jest miejscem odwiedzianym przez pielgrzymów z Polski. Tylko, jak dotychczas, dom nie jest oddany wiernym. Byłoby dobrze, aby władze kościelne, jak też wierni zaapelowali do odpowiednich instancji o zwrot tej pamiątki religijnej. Fot. Jerzy Karpowicz

5 października minie 60 rocznica śmierci błogosławionej siostry Faustyny Kowalskiej. Polecamy Czytelnikom fragment Jej „Dzienniczka”, który jest świadectwem wiary trudnej i niezłomnej. Jest on przede wszystkim świadectwem ostatecznego zawierzenia w nieskończone miłosierdzie Chrystusa.

Z dzienniczka bł. s. M. Faustyny Kowalskiej (Zeszyt pierwszy)

Wilno, 26 X 1934 r.

W piątek, kiedy szłam z wychowankami z ogrodu na kolację, było to dziesięć minut przed szóstą godziną, ujrzałam Pana Jezusa nad naszą kaplicą w takiej postaci, jako Go widziałam pierwszy raz. Takim, jak jest namalowany na tym obrazie. Te dwa promienie, które wychodziły z Serca Jezusowego, okrywały naszą kaplicę i infirmerię, a potem całe miasto i rozeszły się na świat cały. Trwało to może do czterech minut i znikło. Jedną z dzieci, (dziewcząt) która szła razem ze mną trochę z innymi, widziała także te promienie, ale nie widziała Jezusa i nie widziała, skąd te promienie wychodzą. Przejęła się bardzo i opowiedziała innym dziewczynkom. Dziewczynki zaczęły się z niej śmiać, że jej się coś przywidziało, a może było światło z aeroplanu, ale ona silnie obstawała przy swoim zdaniu i mówiła, że jeszcze nigdy takich promieni w życiu swoim nie widziała. Kiedy jej jeszcze zarzucały dziewczynki, że to może reflektor, ona jednak odpowiedziała, że zna światło reflektora. Takich promieni nigdy nie widziała. Dziewczynka ta po kolacji zwróciła się do mnie i powiedziała mi, że tak ją te promienie przejęły, że nie może sobie miejsca znaleźć: wciąż bym o tym mówiła - a jednak Pana Jezusa nie widziała. I wciąż mi przypominała o tych promieniach, przez to wprowadziła moją osobę w pewną trudność, ponieważ nie mogłem jej powiedzieć, że widziałam Pana Jezusa. Modliłam się za tę duszyczkę, aby jej Pan udzielił łask, których tak bardzo potrzebowała. Rozradowało mi się serce, że Jezus sam daje się poznać w dziele swoim. Chociaż miałam z tego powodu wielkie przykrości, jednak wszystko dla Jezusa znieść można.

+ Kiedy poszłam na adorację, czułam bliskość Boga. Po chwili ujrzałam Jezusa i Maryję. Widzenie to nappełniło duszę moją radością i zapytałam się Pana: Jaka jest wola Twoja, Jezu, w tej sprawie, w której mi się spowiednik każe spytać? - Jezus mi odpowiedział: *Jest wola moja, aby tu był, i niech się sam nie zwalnia.* - I zapytałam się Jezusa, czy może być ten napis: „Chrystus, Król Miłosierdzia”. - Jezus mi odpowiedział: *Jestem Królem Miłosierdzia, a nie mówić - „Chrystus”. W pierwszą niedzielę po Wielkanocy, pragnę, żeby był publicznie ten obraz wystawiony. Niedziela ta jest świętem Miłosierdzia. Przez Słowo Wcielone daję poznać przepaść miłosierdzia mojego.*

+ Dzwnie się złożyło - jako Pan żądał, tak się stało, że pierwszą część jaką obraz ten odebrał od tłumów, było to w pierwszą niedzielę po Wielkanocy. Przez trzy dni był ten obraz wystawiony na widok publiczny i odbierał część publiczną, ponieważ był umieszczony w Ostrzej Bramie, w szczytce okna, dlatego było go widać z bardzo daleka. W Ostrzej Bramie obchodzone uroczystości przez te trzy dni zakończone Jubileuszem Odkupienia Świata - 1900-lecie od męki Zbawiciela. Teraz widzę, że złączenie jest dziełem odkupienia z dziełem miłosierdzia, którego żąda Pan.

W pewnym dniu ujrzałam swego spowiednika wewnątrz, jak wiele cierpieć będzie. - Przyjaciele opuszczają cię, a wszyscy sprzeciwiać ci się będą i siły fizyczne zmniejszą się. Widziałam się jako grono win-

ne, wybrane przez Pana i rzucone w prasę cierpień. Dusza twoja, ojcze, będzie napelniona wątpliwościami w pewnych momentach, co się tyczy tego dzieła i mnie.

I widziałam, jakoby ci się sam Bóg sprzeciwiał, i zapytałam się Pana, czemu tak z nim postępuje, że niejako by mu utrudniał to, co nakazuje. I powiedziałam: *Tak postępuję z nim na świadectwo, że dzieło to moim jest. Powiedz mi, niech (38) się nie lęka niczego, wzrok mój jest zwrócony dzień i noc na niego. Tyle koron będzie w koronie jego, ile dusz się zbawi przez dzieło to. Nie za pomyślność w pracy, ale za cierpienie nagradzam.*

Jezu mój, ty sam wiesz, ile cierpieć prześladowań, a tylko dlatego, że jestem Ci wierna i że silnie stoję przy żądaniach twoich. Tyś siłą moją - wspieraj mnie, abym zawsze wiernie spełniła wszystko, co żądasz ode mnie. Ja sama z siebie nic nie mogę, ale jeżeli Ty mnie wspierasz, niczym mi są wszystkie trudności. O Panie, widzę dobrze, że życie moje od pierwszej chwili, kiedy dusza moja otrzymała zdolność poznania Ciebie, jest ustawiczną walką, i to coraz zaciętszą. Każdego poranku w czasie rozmyślania gotuję się do walki na cały dzień, a Komunia św. jest mi zapewnieniem, że zwyciężę, i tak bywa. Lękam się dnia, w którym nie mam Komunii św. Ten chleb mocnych daje mi wszelką siłę do prowadzenia tego dzieła i mam odwagę do pełnienia wszystkiego, czego żąda Pan. Odwaga i moc, która jest we mnie, nie jest moja, ale Tego, który mieszka we mnie - jest Eucharystia.

Jezu mój, jak wielkie są niezrozumienia; nieraz gdyby nie Eucharystia, nie miałabym odwagi iść dalej po tej drodze, którą mi wskazał. Upokorzenie to pokarm codzienny. Rozumiem, że obłubienica przybera wszystko, co się tyczy jej Obłubienca, a więc szata zelżywości Jego musi okryć i mnie. W chwilach, kiedy bardzo cierpię, staram się milczeć, ponieważ nie dowierzam językowi, który w takich chwilach jest skłonny do mówienia o sobie, a przeciw o tam mi służyć do chwaleń Boga za tyle dobrodziejstw i darów mi użyżonych. Kiedy przyjmuję Jezusa w Komunii św. proszę Go gorąco, aby raczył ujęć język mój, bym nim nie obrażała ani Boga, ani bliźnich. Pragnę, aby język mój nieustannie wysławiał Boga. Wielkie są błędy języka. Dusza nie dojdzie do świętości, jeżeli nie będzie uważać na język swój.

W kościele Ducha św.

Uwaga! Zmiana
porządku
nabożeństw

Zaszyły zmiany w godzinach nabożeństw w wileńskim kościele Ducha św. W dni powszednie Msze św. będą odprawiane o godz. 6.30, 15.00 i 17.30. Natomiast w niedzielę godzinę Mszy św. są następujące: 8.00, 9.00 (dla dzieci), 10.30 - suma, 12.00 - Msza św. młodzieżowa, 13.30 - Msza św. chrześcijańska, o godz. 17.30 - wieczorna.

W najbliższą niedzielę - 40-godzinne nabożeństwo

Najbliższa niedziela, 4 października, będzie Pierwszą Niedzielą 40-godzinnego nabożeństwa w kościele Ducha św. Rozpocznie się ono o godz. 16.30 adoracją Najświętszego Sakramentu, potem będą Nieszpory, procesja z 5 Ewangeliami i Msza św.

Z Polski

Przygotowania do 20-lecia pontyfikatu Jana Pawła II

Uroczyste msze św. w Katedrze Wawelskiej oraz we wszystkich parafiach Archidiecezji Krakowskiej inauguracyjnie 16 października uroczyste obchody w Krakowie 20. rocznicy pontyfikatu Jana Pawła II.

Bp. Kazimierz Nycz poinformował w środę, że 4 października w Wadowicach rozpocznie się w tej okazji peregrynacja Obrazu Matki Bożej Jasno-górskiej, która w Archidiecezji Krakowskiej trwać będzie półtora roku. W uroczystościach na wadowickim rynku, w sąsiedztwie kościoła chrztu i domu narodzin Matki Bożej, udział weźmie Episkopat Polski.

„Zarówno Nawiedzenie jak i 20. rocznica pontyfikatu Jana Pawła II są przygotowaniem do Jubileuszu Roku 2000 - dwóch tysiącleci chrześcijaństwa i millennium Archidiecezji.

Institut Jana Pawła II w Krakowie organizuje z okazji 20-lecia pontyfikatu papieża cykl wykładów poświęconych nauczaniu Ojca świętego.

Oratorium w rocznicę śmierci bł. Faustyny Kowalskiej

5 października, w 60. rocznicę śmierci bł. siostry Faustyny Kowalskiej zostanie w rzymskim kościele San Spirito wykonano oratorium „La Divina Misericordia”, napisane na tę okazję przez kamilianina, o. Carlo Colafrancesiego.

Na konferencji prasowej w Ośrodku Duchowości Miłosierdzia Bożego (istniejącym przy kościele San Spirito), o. Colafrancesi stwierdził, że przy komponowaniu oratorium inspirował się Dzienniczkiem siostry Faustyny

oraz szczeronym przez nią kultem Miłosierdzia Bożego.

Ks. Józef Bart, rektor ośrodka poinformował, że przed wykonaniem oratorium w kościele San Spirito zostanie odprawiona msza, której przewodni-

czyć będzie kardynał Camillo Ruini, wikariusz rzymski.

Oratorium wzbudziło duże zainteresowanie: transmitować je będzie na żywo watykańska telewizja Telepa-ce oraz Radio Watykańskie.

Z Białorusi HISTORIA KOŚCIOŁA pw. Św. MIKOŁAJA W ŚWIRZE

Pierwszy kościół w Świrze, drewniany, został wybudowany z fundacji Jana księcia Świrskiego w roku 1452. Około roku 1570 prawie wszyscy parafianie przyjęli kalwinizm. W 1598 r. nowo mianowany proboszcz, ksiądz kanonik Koryzna przyjeżdża do Świra, otwiera kościół, poświęcając go. Parafianie wracają na łono Kościoła Rzymskokatolickiego. W roku 1653, na miejscu drewnianej świątyni, ksiądz kanonik Kasper Jasiński, proboszcz parafii, przy pomocy Fabiana Kozielewskiego, chorążego oszmiańskiego, wybudował nowy kościół murowany pw. Świętego Mikołaja. W 1671 r. kościół został uroczystie konsekrowany przez biskupa sufragana Mikołaja Szupskiego. W 1909 r. staraniem księdza Kazimierza Walnusa, dziekana świrskiego, z dobrowolnych ofiar parafian a szczególnie Zygmunta Chomińskiego, właściciela Dubrowian, kościół został rozbudowany i znacznie powiększony. 17-18 czerwca 1928 r. J. E. Ks. Arcybiskup Romuald Jabrzykowski uroczystie konsekrował kościół świrski. Przy kościele działało w latach międzywojennych, założone w 1928 r. Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej, z księdzem prefektem Józefem Chomińskim jako patronem i Jadwigą Perunową jako patronką.

W 1962 r. kościół zamknięto. Przez pewien czas mieściła się tu filia wileńskiego zakładu przemysłowego. W

1990 r. po uprzednim poświęceniu otwarto dla wiernych. Przez kilka lat proboszczem parafii świrskiej, od chwili otwarcia kościoła, był ksiądz Wojciech Lemasiński z Polski. Obecnie posługę duszpasterską pełni też ksiądz z Polski - Bogusław Andrzejewski. Msze św. w niedzielę są odprawiane o godz. 13.00 cza-

Fot. Robert Lewicki

MODLITWA ZA OJCZYZNĘ

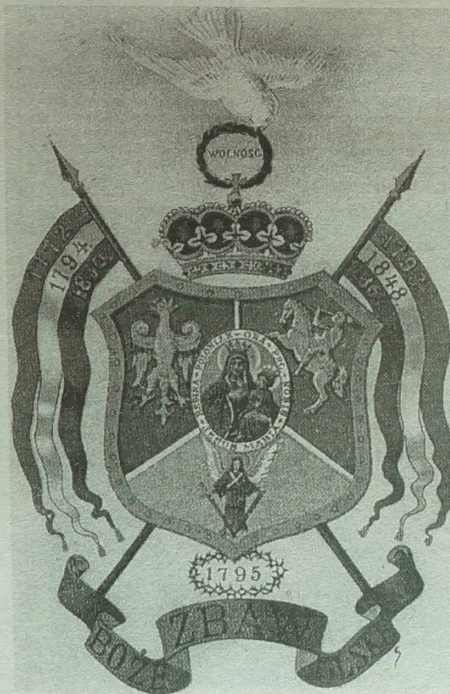
O Przenajświętsza Maryjo Panno Matko Boska i niebieska nasza Matko, Królowo korony Polskiej! Jasniewiąca niezliczonymi cudami w ojczyźnie naszej, jedyna Ucieczko i Obronicielko nasz! Oto na kolanach błagają Cię Twe dzieci ze łzami w głębi duszy i z całego serca: Matko miłosierdzia! Złusj się nad nami, ratuj nas, ach ratuj nas!

Wskrzęś w biednej naszej ojczyźnie dawną wiarę Ojcw naszych, ale wiarę żywą, która objawia się dobrymi uczynkami i skrupulatnym spełnianiem przepisów kościoła i tę miłość gorącą ku Tobie, z jakiej dawni Polacy na cały świat sygnali, i

chwaleb Twojego świętego imienia ojczyznę swoją wieniczyli.

Wzbudź w ojczyźnie naszej dusze święte i niewinne, a charaktery zacne, któreby nam przywróciły dawne czasy kiedy Polska w obliczu Nieba i ziemi jaśniała świętymi swoimi synami i córkami. Błagamy Cię o to, Pani nasza! Pani nieba i ziemi, przez miłość Twoją ku Boskiemu Synowi! Twemu Jezusowi Chrystusowi, który z Bogiem Ojcem i z Duchem św. żyje i króluje na wieki wieków. Amen.

Nadesłał nasz Czytelnik Ryszard Mackiewicz z Warszawy

Z czasów Żaloby Narodowej
Ze zbiorów Czesława i Ryszarda Mackiewiczów

ZIARNA WIARY

Magazyn katolicki nr 28

LIST DO REDAKCJI

Szanowni Państwo!
W imieniu Dobroczynnego Stowarzyszenia „WOLONTARIUSZE” w Polsce, ze siedzibą Zarządu w Białymstoku, przesyłamy Wam gorące, płynące z głębi serca pozdrowienia z najlepszymi życzeniami.
Szczególnie miłe pozdrowienia łączymy dla Waszych Czytelników.
Zyczymy Wam pomyślności i wspalanego rozwoju.

Wyrażamy naszą wdzięczność za informację o VI Ekumenicznym pielgrzymce Pieszej z Polski do Wilna przez Grodno, która odbyła się w dniach od 19 do 26 sierpnia 1998 r.

Na łamach „Kuriera Wileńskiego” nr 163 z dnia 26 sierpnia 1998 r., na stronie 2 pod ilustracją fotograficzną było podane, że do Wilna dotarła pielgrzymka z Białegostoku.

Informujemy na teraz i w przyszłość, że była to pielgrzymka ogólnopolska. Białystok jest miejscem, z którego wyrusza ta pielgrzymka. Sąd wyrusza ona na trasę pątniczą bezpośrednio po Mszy Świętej w Bazylice Katedralnej pw. Wniebowzięcia NMP, odprawionej przez Metropolite Białostockiego Arcybiskupa ks. Stanisława Szymanieckiego, co roku dnia 19 sierpnia, o godzinie 7.00 rano.

Pątnikami są ludzie różnych wyznań i z różnym narodowym pochodzeniem. Razem pielgrzymują Polacy, Białorusini, Litwini, a także inni. W grupie najczęściej jest katolików. Są w grupie pątniczej także osoby wyznania prawosławnego.

Na trasie pątniczej na Białorusi i Litwie dołączają się następane grupy pątnicze, co nadaje tej ekumenicznej pielgrzymce charakter międzynarodowy.

dowy.
W następnej pielgrzymce z Polski do Wilna wezmą udział - być może - grupy pątnicze jeszcze z innych krajów.

Ekumeniczne piesze pielgrzymki z Polski do Wilna stały się już tradycyjne. Co roku organizowane są na tej samej trasie i w tym samym okresie (od 19 do 26 sierpnia), zawsze mają ten sam charakter i program. Przejście bierze w nich udział po kilkadziesiąt pątników z różnych stron całej Polski.

VII Ekumeniczna Pielgrzymka Piesza z Polski do Wilna przez Grodno odbędzie się w dniach od 19 do 26 lub 27 sierpnia 1999 r.

Pielgrzymka ta ma początek od oblicza Matki Bożej Miłosierdzia w Santuarium znajdującym się w Bazylice Katedralnej pw. Wniebowzięcia NMP w Białymstoku, gdzie jest wierna kopia Cudownego Obrazu Matki Bożej Miłosierdzia z Ostrej Bramy w Wilnie. Zatem pątnicy pielgrzymują pomiędzy tymi Obrazami Matki Bożej Miłosierdzia - w Białymstoku i w Wilnie.

Obecne coroczne pielgrzymki do Wilna nawiązują do charakteru dawnych pielgrzymek w tym regionie Europy.

Zawsze kierownikiem tej pielgrzymki jest ks. Jan Filewicz (ję inicjator) przy wsparciu wolontariuszy Dobroczynnego Stowarzyszenia „WOLONTARIUSZE”.

Z wyrazami szacunku i poważania. Szczęść Boże!
mgr Jan SZYMON BAUM,
prezes Zarządu DS „WOLONTARIUSZE”

Kolejne rozważania Męki Pańskiej

Od kościoła Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryji Panny wierni wyruszyli do Kalwarii Wileńskiej.

Tę pieszą pielgrzymkę zorganizowali ojciec Jarosław M. Rekwort OFMC onv, proboszcz parafii NPNMP K. Bryllus wspólnie z proboszczami parafii św. Jana Bosko, św. Rafała i Duchy Świętego.

Do Kalwarii wyruszyliśmy o godz. 9.00, zakończyliśmy pielgrzymkę o 17.00. Byliśmy przez cały dzień skupieni w modlitwie, nie czuliśmy zmęczenia, bo wszystko nam odpowiadało i sprzyjało podniesieniu ducha, ducha świętości, ducha przyjaźni między wszystkimi obecnymi, bo modlitwa przy stacjach, śpiew, różaniec odbywały się w dwóch językach - polskim i litewskim.

Pan Bóg nasza pielgrzymkę błogosławił, a Matka Boża okrywała nas swoim macierzyńskim płaszczem i czuwała nad nami. Bo gdy szliśmy od kościoła do Kalwarii, to było pochmurnie, a nad Kalwarią na czas modlitwy była dobra pogoda, nawet słońce się pokazywało, chociaż w tym czasie w mieście padał deszcz.

Chciałem z całego serca podziękować i nisko się pokłonić biskupowi Juozasowi Tunaitisowi, proboszczowi

naszej parafii Kęstutisowi Bryllusowi, diakonowi Stanisławowi Mazurowi oraz proboszczom z parafii św. Jana Bosko, św. Rafała, św. Piotra i Pawła, Duchy Św., Wszystkich Świętych, Serca Jezusowego, Podmieśnienia Św. Krzyża, którzy nam pomagali, a także samorządowi miasta, funkcjonariuszom policji, którzy zapewnili bezpieczne przejście pielgrzymki, redakcji „Kuriera Wileńskie-

go” i Radiu Znad Wilni, dziekiu siostrze i braciom zakonnym, ojcu Jarosławowi, klerykowi Tadeuszowi Szvedaviciusowi i wszystkim tym, którzy brali udział w modlitwie i tym, którzy swym czuwaniem wspierali nas w domach swoich. Wszystkim - „Wielkie Bóg zapłaci!”

Jan TANKIEWICZ,
animator MI przy kościele NPNMP
Fot. autor

Watykan 1000-lecie Święta Wszystkich Wiernych Zmarłych

W 998 r. św. Odilon, piąty opat benedyktyński opactwa w Cluny, wprowadził do liturgii dzień modlitwy za Wszystkich Wiernych Zmarłych. Przed stu laty utworzono Archidiecezję Matki Bożej w Cluny, której celem jest modlitwa za dusze w czyśćcu.

Z okazji obu tych rocznic papież Jan Paweł II wystosował specjalne przesłanie do biskupa Autin, ks. Raymonda Seguy, opata Cluny. Pa-

pież wskazał w nim m. in. na znaczenie modlitwy za zmarłych dla wysłużenia łask potrzebnych do dopełnienia zbawienia.

Magazyn przygotował Jan Lewicki

Pani domu radzi sobie sama

Naprawy, które możesz bez problemów wykonać sama

Kiedy odpływ jest zatkany

Na ściankach i sitku umywalki lub zlewów osadzają się odpadki.

Splywając z wodą, stopniowo zatykają odpływ. Co zrobić?
 ❶ Napelnij umywalkę wodą prawie po górny odpływ.

- ❷ Zatkaj go szmatką.
- ❸ Do właściwego odpływu przyłóż gumę do przepychania zlewów i pompki energicznie, tak długo, aż woda zacznie normalnie spływać. Jeżeli to nie pomaga, spróbuj zastosować środek do czyszczenia rur (np. Kret).
- Możesz też oczyścić syfon pod umywalką lub zlewem.

- ❹ Ustaw pod syfonem wiaderko, aby brudna woda nie wylała się na podłogę.
- ❺ Odkręć śruby kluczem hydraulicznym.
- ❻ Wyciągnij z rury zapychające ją odpady za pomocą odpowiednio wyjętego drutu.
- ❼ Zakręć syfon, puść silny strumień wody (wypłucze ona pozostałe w rurze drobinki).

Regulowanie zawiasów

Drzwiczki szafek otwieramy i zamykamy wiele razy w ciągu dnia. Powoduje to rozregulowanie zawiasów. Weź więc śrubokręt do krzyżakowych śrub i... do pracy!

Krzywo osadzone drzwiczki
 Do regulacji służy druga śruba od zewnętrznej brzozy zawiasa. Delikatnie obracaj nią w prawo lub w lewo, aż drzwiczki się wyprostują.

Drzwiczki zawieszono zbyt wysoko lub zbyt głęboko
 Lekko poluzuj górną śrubę zawiasa, ustaw odpowiednio drzwiczki, przykręć śrubę.

Zbyt duży odstęp między drzwiczkami a szafką
 Poluzuj pierwszą od wewnętrznego brzozy zawiasa śrubę. Wyreguluj odstęp, mocno dokręć śrubę.

Drzwiczki zamykają się zbyt głośno
 Do regulacji siły ich zamykania służy pierwsza śruba od zewnętrznego brzozy zawiasa.

Cieknąca wanna lub umywalka

Jeśli z wanny lub umywalki, które mają na stałe zamontowany ruchomy korek, wycieka woda, może to oznaczać, że:
 • na korku osiadł wapń,
 • mechanizm zamykający

odpływ wymaga regulacji.
 • uszczelnik jest zużyty.

Tak usuniesz kamień
 ❶ Wymij korek (zwykle tkwi on luzno w odpływie).
 ❷ Włóż go na 10-15 minut do wody z octem, a następnie zeskrob delikatnie resztki kamienia z brzegów korka.

• Wyszoruj korek mleczkiem do mycia sanitariatów.

Tak możesz poprawić ustawienie korka
 ❶ Poluzuj nakrętkę zabezpieczającą na śrubie regulującej.
 ❷ Lekko wkręć śrubę w korek.
 ❸ Dokręć mocno nakrętkę zabezpieczającą.

Tak wymienisz uszczelnik
 ❶ Dobierz uszczelnik.
 ❷ Włóż ją na kilka minut do wody z mydłem i... załóż.

Ciekący kran? Zapchany odpływ w umywalce? Zatkany prysznic? Ze wszystkimi tymi domowymi awariami możesz poradzić sobie sama. Skorzystaj tylko z naszych wskazówek.

Zawsze pod ręką – najpotrzebniejsze narzędzia

Jeżeli nie chcesz kupować całej skrzynki z narzędziami, zacznij od podstawowego wyposażenia. W razie potrzeby możesz je stopniowo uzupełniać.

- **Młotek** jest bardzo wszechstronnym narzędziem. Istnieją nawet młotki, którymi możemy wyciągać gwóźdź ze ściany.
- **Klucz hydrauliczny** znakomicie nadaje się do przykręcania i odkręcania dużych, ciężko obracających się śrub.
- **Kombinerki** to uniwersalne narzędzie szczególnie nadaje się np. do wykręcania mocno dokręconych, zapieczonych śrub.

- **Szczypce boczne** z dobrej jakościowo stali wspaniale radzą sobie z ciężkim twardym metalem.
- **Śrubokręty** – różne do różnych śrub. Najlepiej zaopatrzyć się w zestaw, ponieważ jeżeli śrubokręt jest za mały lub zbyt duży, musisz użyć więcej siły do przykręcania śrub. Przydatne są śrubokręty do zwykłych i krzyżakowych śrub.
- **Poziomica** jest bardzo pomocna, gdy chcemy prosto zawiesić obraz lub dobrze ustawić regał.
- **Szpaczka** potrzebna jest do naprawiania fug, gipsowania otworów i zdzierania farby z drewna.

Jak usunąć kamienny osad

Gdy woda ma temperaturę wyższą niż 55 stopni, na armaturach osadza się kamień nalcu. Osad najszybciej pojawia się na sitku zamontowanym wewnątrz kranu.

❶ Odkręć pierścień mocujący sitko. Jeżeli kamień osadził się też na przedniej części kranu, do odkręcenia pierścienia potrzebny będzie klucz hydrauliczny. Aby nie poruszyć warstwy chromu, okręć kran ścieczką.

❷ Teraz wymij sitko i oczyść je igłą (otwór po otworze) albo – ten sposób jest łatwiej

zrobić, by ogrzewanie ponownie działało bez zarzutu?
 ❶ Odkręć zawór (najlepiej specjalnym kluczem do odpowietrzania kaloryferów). Pamiętaj o podstawieniu naczyń, do którego spłynie brudna woda z kaloryfera.
 ❷ Odczekaj, aż w kaloryferze przestanie „bulgotać”, a wo-

Kaloryfery? To nie problem

Nawet najsprawniej działające kaloryfery mogą się od czasu do czasu zapowietrzyć. Część koleńek staje się wtedy zimna. Czy wiesz, co należy

zrobić, by ogrzewanie ponownie działało bez zarzutu?
 ❶ Odkręć zawór (najlepiej specjalnym kluczem do odpowietrzania kaloryferów). Pamiętaj o podstawieniu naczyń, do którego spłynie brudna woda z kaloryfera.
 ❷ Odczekaj, aż w kaloryferze przestanie „bulgotać”, a wo-

da stanie się czysta i będzie wypływać równym strumieniem. Zakręć zawór. Odpowietrzenie kaloryferów nie jest przyjemnym zajęciem. Zastanów się więc, czy nie warto byłoby zamontować na stałe na kaloryferach urządzeń do automatycznego ich odpowietrzania.

Rady, porady

Jak usunąć plamy z dywanu?

Plamy z żywicy są trudne do usunięcia. Możesz sobie poradzić z nimi poradzisz, jeśli pod zaplamione miejsce podłożysz bibułkę i przetrzesz je wacikiem nasączonym spirytusem lub eterem.

Niekrochmalona bielizna nie zżółknie

Jeśli wiesz, że świeżo wypranej bielizny pościelowej nie będziesz używać przez dłuższy czas, nie krochmal jej, tylko wymagaj lub wyprasuj. Dzięki temu nie zżółknie.

Cukier likwiduje zapach stęchlizny

Rzadko używany termos nie będzie pachniał stęchlizną, jeśli włożysz do środka kostkę cukru.

Ocet przyspiesza ubijanie białek

Białka ubijesz na szywną pianę bardzo szybko, jeśli dodasz do nich trochę octu (pół łyżeczki na 8 białek). Oszczędzasz też czas, ubijając pianę w głębszej misce, a nie na płaskim talerzu.

Co zrobić, aby ryż się nie rozgotował

Jeśli do gotowanego ryżu dodasz kilka kropli soku z cytryny lub rozpuszczonego kwasu cytrynowego, ziarna ryżu nie będą się kleić i zachowają biały kolor. Smak potrawy nie zmieni się.

Ziarna kaszy pomagają usunąć przykry zapach

Przykry zapach w lodówce, kredensie lub szafkadzie można usunąć, wkładając do środka kilka ziarenek świeżo polanej kawy.

Listki laurowe odstraszą szkodniki

W długu przechowywanej kaszy, ryżu lub mące czasem zamieszają się szkodniki. Możesz temu zapobiec, jeżeli do torebki z produktem włożysz 1-2 listki laurowe.

Cynk niezastąpiony dla twojej skóry

Każdej kobiecie zależy na tym, aby jak najdłużej zachować młody wygląd. Jędrna, zdrowa, zadbana skóra jest wizytówką każdej z nas. Właściwa dieta, bogata w produkty z dużą zawartością cynku korzystnie wpływa zarówno na nasze samopoczucie, jak i urodę. Dzielne zapotrzebowanie dorosłego człowieka na cynk wynosi od 10 do 20 mg. Dlaczego jest tak ważny dla naszego organizmu?
 * Poprawia wygląd skóry, m. in. pomaga zlikwidować uporczywy trądzik, przyspiesza gojenie ran i oparzeń.
 * Wspomaga przyswajanie białka.
 * Ma właściwości antywirusowe, działa odtruwająco na organizm.
 * Jest niezbędny do prawidłowego rozwoju kości (jest to szczególnie ważne w przypadku małych dzieci).
 * Wspomaga leczenie niedokrw-

stości, reumatyzmu, wrzodów żołądka.
 * Wzmacnia działanie witaminy, a w naszym organizmie, uwalniając ją z wątroby. Witamina ta jest niezbędna do prawidłowego rozwoju organizmu, zwiększa jego odporność.
 * Korzystnie wpływa na funkcjonowanie gruczołu prostaty u mężczyzn.
Niedobór cynku powoduje zmniejszenie apetytu u dzieci, wywołuje uczucie zmęczenia, zmiany skórne (łojotok, trądzik, wypryski), osłabia odporność na stres i infekcje.
Brak cynku może spowodować karłowatość, choroby oczu, depresję.
W cynk bogate są m. in. wątroba, mięso, „owoce morza”, ryby, ziółka jagi, czosnek, cebula, kielki pszenicy, otręby, pestki dyni, drożdże, mleko. Większe dawki cynku są szczególnie potrzebne młodzieży w okresie dojrzewania, mężczyznom cierpiącym na schorzenia prostaty, diabetikom.

• ŻYJ ZDROWO • ŻYJ ZDROWO • ŻYJ ZDROWO • ŻYJ ZDROWO • ŻYJ ZDROWO •

„Pani Domu”

Wspólna separacja

Na rosyjski kryzys składa się także kryzys federalnego modelu państwa. Odziedziczone po minionych czasach przestrzeń społeczną, ekonomiczną i prawną, łączącą podmioty Federacji, ulega wciąż destrukcji.

Narasta swoista feudalizacja kraju związana m.in. z samowolą, samowładztwem regionalnych książy i bojarów, którzy zastąpili byłą partynjo-radziecką nomenklaturę. Czy Rosja przetrwa w dotychczasowych granicach? Czy będzie nam sędzone przeżyć jeszcze jedną tragedię, jeszcze jedną Puszczę Białowieską [koniec ZSRR w 1991 r. - red.]? „Czy Rosji grozi rozpad?” to pytanie powstało dwa lata temu w Rosyjskim Ośrodku Badań Opinii Publicznej. 34 proc. respondentów uznało, że tak, 37 - nie, a 29 proc. miało trudności z odpowiedzią. Myślę, że dziś procent pesymistów byłby wyższy. Dlaczego? W odróżnieniu od konfederacji, która jest związkiem suwerennych państw, federacja jako twór polityczny (republiki, stany, prowincje, kantony, ziemie, obwody), które nie mają suwerenności i nie są traktowane jako podmioty prawa międzynarodowego. Na politycznej mapie świata konfederacje Federacji nie ma już od dawna (jeśli nie liczyć Zjednoczonych Emiratów Arabskich, chociaż nawet one nie uważają się za konfederację). Federacji jest wiele: USA, Kanada, Meksyk, Brazylia, Niemcy, Szwajcaria, Austria, Nigeria, Indie, Malezja itd. Członkowie federacji nie mogą przeskądzać w działaniu prawa federalnego - łączą je wspólna przestrzeń socjalna, gospodarcza i prawna. W gestii centrum leży organizacja administracji federalnej, obrona i bezpieczeństwo, polityka zagraniczna oraz ustalanie zakresu praw i swobód obywateli.

Dla kogo Kubań

A w Rosji? Za początek naszego federalizmu można uznać sierpień 1990 r. i słowa Borysa Jelcyna: „Bierzcie się suwerenności, ile zdołacie wziąć”. Wzięli więc. Tyle, ile mogli, i jeszcze trochę. Minęło osiem lat, ale apetyt na „suwerenność”, czyli władzę i własność, nie mija. Kozacy dyskutują o możliwości wytworzenia republiki kozackich, okręgów i ziem wojewodzkich na prawach członków Federacji. Inni żądają powołania nowych republiki (narodowościowych i terytorialnych), obwodów i rejonów. „Zapowiedziano” już dwie konfederacje i jedno państwo muzułmańskie. O ile „suwerenizacja” wszerg, jeśli można ją tak nazwać, to na razie tylko projekty, o tyle „suwerenizacja” w głąb jest faktem. Władze członków Federacji stały przekraczając kompetencje, naruszając prawa federalne, nie licząc się z konstytucją, starają się prowadzić niezależną od centrum politykę. Taką politykę uprawia np. były sekretarz Krasnodarskiego Krajkomu KPZR, a obecnie gubernator Kraju Krasnodarskiego N.I. Kondratienko. Ponieważ „światowy syjonizm” zawałdzał Rosję, ponieważ „światowe spiski” prowadzi kręjącej przeciwko Rosjanom, gubernator wezwał do czynu. Hasło tego czynu: „Kubań dla ludzi z Kuba-

nia!”, „Suwerenności” Kondratienko nie brak - skoro Kubań ma być wyłącznie dla jej mieszkańców, to, oczywiście, nie ma tam miejsca dla demokratów. Tak antyrosyjska polityka nacjonalistyczna spłata się z antyrosyjską ideologią.

Co może Tatarstan

Inny przykład pochodzi z dziedziny polityki gospodarczej. Władze Saratowa, nie czekając na prawo federalne, zaczęły sprzedawać ziemię i utworzyły rynek obrotu gruntami. Uważam że decyzje za prawdziwą i perspektywiczną. Samowola jest jednak niedopuszczalna. Dziwi w tym przypadku nie tyle postępowanie gubernatora, ile postępowanie prezydenta, który de facto zechęcił do złamania prawa federalnego. Najwięcej przypadków łamania konstytucji i prawodawstwa występuje w sferze czysto politycznej. Konstytucja republiki Tuwa zastrzega prawo do wystąpienia z Federacji Rosyjskiej. Konstytucja Tatarstanu uznaje republi-

wę za takiej pozycji, jeśli zaczyna dopasowywać konstytucje Republiki Rosyjskiej do własnych konstytucji, to Federacja przestanie istnieć.

Lekarstwo groźniejsze od choroby

A jak władza federalna reaguje na samowolę regionów? Niestety, anemicznie. Moskwa albo milczy, albo przemawia szeptem. Wszystko tonie w braku konsekwencji, w dorywczych kompromisach między biurokracją moskiewską a regionalną. Z jednej strony Moskwa nie może przelać spuścizny unitaryzmu - najwyraźniej widać to w sprawach budżetowych, a także w psychice polityków z centrum. Z drugiej strony Moskwa woli udawać, że nie widzi samowoli regionów. Istnieje też trzecia strona, związana z biedą rosyjskiej gospodarki. Moskwa zmuszona jest ignorować potrzeby prowincji, skoro nie może jej pomóc. Powstaje swoista „mieszanka wybuchowa”, na

Federacji do dwóch kadencji. Bliższa ciąży koszulą...

Nie bać się słowa „przymus”

Przypomina mi się rozmowa jeszcze sprzed pierestrojki. W kuluarach już wtedy dyskutowano o rozszerzeniu uprawnień przedsiębiorstw, o zwiększeniu ich samodzielności gospodarczej, o popuszczeniu ekonomicznej smyczy, na której trzymano republikę związkową. Gosplan ZSRR miał przygotować stosowne propozycje. Wyraziłem ostroży optymizm. Mój rozmówca akademik Kamo Demircian zareagował: „Wyobraź sobie, co by było, gdyby rzymski senat miał przegłosować uchwałę o zniesieniu niewolnictwa”. Chęcy zachować Federację, umocnić ją, stworzyć prawdziwe, przesiąknięte demokratyzmem stosunki między jej członkami. Niezależnie od chęci i zamiarów, jak zawsze trzeba choć w minimalnym stopniu zdawać sobie sprawę, co i jak chcemy właściwie zrobić. Wszystko sprowadza się do stworzenia modelu federacji, perspektywicznej strategii i precyzyjnej polityki, bez której nawet najlepszy model trafi na śmietnik bezużytecznych idei i projektów. Ta strategia zakłada nie dopuszczanie dowolności interpretacyjnych i ujęty w prawodawstwie federalnym podział kompetencji między centrum a członkami Federacji, który za gwarantuje zarówno efektywność władzy centrum, jak i autonomię regionów. Wszystko, co możliwe, trzeba przekazać „w dół”, a co niez-

KRAJ JAK WIELKA MOZAIKA

Federacja Rosyjska tworzy 89 podmiotów: 21 republik, 6 krajów, 10 okręgów autonomicznych, 49 obwodów, jeden obwód autonomiczny oraz dwa miasta wydzielone - Moskwa i Sankt Petersburg. A oto, jaki obraz dzisiejszego terytorium Federacji przedstawił 3 września dziennik „Kommersant-Daily” pod hasłem „Rosja po rozpadzie”.

kę za „podmiot prawa międzynarodowego”. Konstytucja Komi, Baszkortostanu i Jakucji przewidują możliwość prowadzenia samodzielnej polityki zagranicznej oraz podpisywania międzynarodowych umów i traktatów. W ub.r. przedstawiciele Baszkirii, Dagestanu, Jakucji, Tatarstanu, Tuwy, Chakacji i Czuczuzji uczestniczyli w stambulskim „Kurultaju państw i wspólnot tureckich”, gdzie zgodnie wbrew polityce Rosji - poparli stanowisko Turcji w kwestii „Tureckiej Republiki Północnego Cypru”.

Centrum usiłuje regulować stosunki z członkami Federacji za pomocą wprawliwej, moim zdaniem, praktyki podpisywania specjalnych aneksów do umów i porozumień między stolicą a regionami. Dokumenty te mają często przypadkowy charakter, zależny od bieżącej sytuacji politycznej. Różnorodność ich treści pogłębia asymetrię stosunków wewnątrz Federacji. W tym kontekście interesująco brzmi wypowiedź Mintimera Szajmijewa, prezydenta Tatarstanu: „Gdy Rosja zacznie egzekwować zgodność konstytucji poszczególnych republik z Kodeksem Praw Federacji i problem ten będzie dotyczył Tatarstanu, wtedy ujawni się moc umowy [z nami]. Została podpisana na mocy uznania dwóch konstytucji, a więc Tatarstan będzie miał prawo kwestionować zastosowanie poszczególnych przepisów konstytucji Rosji wobec jej konstytucji”. Ten sposób stawiania sprawy w ten sposób, sprzeczne z prawnym porządkiem Federacji, świadczy o wręcz kryzysowym stanie stosunków między państwami-członkami. Jeśli będą występowa-

łącznie składają się resztki unitaryzmu i zaczątki konfederalizmu. Taką mieszankę jest podwójnie niebezpieczna w warunkach obecności bierności, bałaganu, porażającego władzę paraliżu woli i intelektu. Reakcje obronne myślenie sytuacji Federacji są rozmaite egzygotujące projekty reformy podstawowych zasad federalizmu. Proponuje się np. likwidację podziału narodowościowo-terytorialnego i powrót do unitaryzmu na bazie wielkich guberni. Jest też propozycja trójwarstwowego federalizmu: „Republika Rosyjska” jako jądro Rosji, „część” federacyjna, złożona z wielkich guberni (Ural, Daleki Wschód, Północno-Zachód itd.) i umownie-konfederacyjna (Czeczenia, Tatarstan, Białoruś itd.). Propozycji jest wiele, ale czasem wydaje się, że lekarstwo może być bardziej niebezpieczne od choroby. Można by mieć nadzieję, że Rada Federacji, senatorowie, których zadaniem jest synteza ogólnopństwowych interesów z regionalnymi, pomogą wyciągnąć wóz federalizmu z błota, w którym ugrzązł. Dotąd ta nadzieja się nie potwierdziła. Wprawdzie w ciągu ostatnich lat Duma uchwaliła wiele praw regulujących różne aspekty stosunków wewnątrzfederacyjnych, ale Rada Federacji nie zaakceptowała ani jednego z nich. Senatorowie stanowczo nie chcą wprowadzić jednolitych regulacji w Federacji. Pograżają projekty uchwał w niekoniecznych się poprawkach, uzgodnieniach, w biurokratycznych procedurach. Mały, lecz znaczący szczegół: senatorowie nie chcą ograniczyć czasu piastowania stanowiska przywódcy państwa-członka

zbędne - zostawić „na gorze”. Taką strategią zakłada pełną równość członków Federacji wobec prawa. Praktyka „separatystycznych” umów centrum z regionami już się przeżyła. Biorąc pod uwagę, że przedstawiciele „tytułalnych narodów”, zamieszkujejący terytoria republik i okręgów, stanowią mniej niż 10 proc. ludności Federacji Rosyjskiej, należałoby wrocić do poszukiwania równowagi w terytorialno i narodowo-państwowym (etnopolitycznym) podejściu do organizacji i problemów wewnątrz Federacji. Problem jest złożony i bolesny. Ale istnieje. Taką strategią zakłada powstanie mechanizmu, który pozwoli bezwarunkowo egzekwować przestrzeganie praw federalnych na całym terytorium Federacji. Nie trzeba bać się słowa „przymus”. Zgodnie z prawem zmuszenie do przestrzegania prawa to nieodłączny, najważniejszy element demokracji i demokratycznych stosunków między członkami Federacji.

Takiej strategii wciąż nie ma. Nie ma nawet politycy chęci jej stworzenia. Królujecie politykoterysty, traci się czas i energię na dowroście intrzygi. Gdzieś tu miejsce na strategię! Kryzys Federacji to skutek kryzysu władzy. Im dalej się strefa niepewności, nieprzewidywalnych kroków, tym więcej jest podstaw do pesymizmu. Mimo to jest nadzieja, że Rosja poradzi sobie ze wszystkimi niesześciściami, jakie na nią spadły, że Federacja przetrwa. Trudno to porządkiem dowodzić. Jest jednak wiara. A to już dużo.

Aleksander BOWIN „Izwestia”, tłum. Michał Jagiełło „Gazeta Wyborcza”

Chemicy mają sposób na pacykarzy

Każde miasto ma ten problem. Obszczenie rysunki, nieuczuralne napisy, polityczne antyhasła - malowane ręką nie zawsze nastolatków na murach kamienne, w służących metra, przejściach podziemnych i gdzieś podłynie. Sprawa może nie najrażniejsza, ale uciążliwa i kosztowna dla służb miejskich. Z estetycznego punktu widzenia - denerwująca.

Naukowcy z Instytutu Chemii Przemysłowej znaleźli skuteczny sposób na pozbycie się kłopotliwych malunków. Ich wynalazek nazywa się „Antigraf”, jest emulsją wodną zawierającą modyfikowane syntetyczne „wywroski” na bazie wczesniejego wymyślonego polimeru krzemowo-organiczny. Polimer ma postać cienkiej błony, niewidocznej dla oka. Pokryty nim materiał budowlany nie zmienia wyglądu. Chroni mur przed co najmniej 10 lat. Skutecznie jest dla marmuru, granitu, cegły, lastryka. Zabędzie „Antigrafem” budynki same bronia się przed przyjęciem farby w sprayu.

Pacykarz, gdy przystępuje do swego misyjnego dzieła, jest zdumiony, bo rysunek nie się rozplywa, nie tworzy linii ciągłej. Służby miejskie mają mniej pracy - plama daje się usunąć szmatką lub zwinioną denaturatem, niezależnie od użytej farby. Emulsja silikonowa nanosi się za pomocą pędzla na oczyszczoną suchą powierzchnię muru. Środek zabezpieczający nie ulega zniszczeniu podczas usuwania napisów.

Taka emulsja powinna być pokryta wszystkie obiekty użyteczności publicznej, gmachy reprezentacyjne, które na ogół są wykańczone szlachetnymi wykładzinami kamiennymi - uważa Maria Zielecka, współautorka wynalazku.

Emulsja kosztuje blisko 30 zł za kg. Ilość ta wystarczy, by chronić mur o powierzchni 10 mkw. Inne metody mechanicznego czyszczenia z piaskiem, parą wodną są o wiele kosztowniejsze - mówią wynalazczynie Krystyna Cyruchin, Dorota Sobkowiak, Maria Zielecka z IChP. Antigraf ma jeszcze te zalety, że jest środkiem nietoksycznym. Nie zawiera w swoim składzie żadnych substancji szkodliwych dla zdrowia i środowiska. Powierzchnia nim powierzchnia jest przepuszczalna dla pary i gazów. Ściana budynku oddycha.

k.f. „Rzeczpospolita”

Polacy to demony seksu

Polacy wół seks od seksu. Należymy do najbardziej jurnych narodów. Kochamy się częściej niż Włosi i Hiszpanie. Takie wnioski wyciągnął brytyjski producent przerywaty, firma „Durex”, która badała, co lubią Polacy.

Badania na zlecenie „Durex” przeprowadził ankieteryz w 14 krajach. Odnętych 10 tysięcy osób aktywnych seksualnie. Według ankiety umiemy kochać „na drago i o pacjaga”. Seks uprawiamy w sypialni, w wannie lub w łazience, a także w łazience, w plaży i w biurze. Ponad połowa pytaných Polaków robiła to w samochodzie (raczej nie było to „maluch”). A co 10. w pociągu.

Kochamy się co trzech dzień (109 razy w roku), czym bijemy Włochów (92 razy) i Hiszpanów (82 razy). Od nas są Amerykanie (138 razy) i Francuzi (141 razy). Tróję goję u nas z czasem. Stosunek zajęcia Polaków przynajmniej 14 minut, o połowę krócej niż Amerykanom, choć o całe dwie minuty dłużej niż Rosjanom.

Nie spieszymy się do seksu. Woliemy najpierw poznać partnera, co jest prostym naszym zwyczajem. Tyko 28 procent ankietowanych Polaków przyznało, że w tym samym czasie utrzymujemy więcej niż jedną znajomość. Robilo tak 50 procent Amerykanów, 43 procent Rosjan i 42 procent Brytyjczyków.

Pierwszy stosunek mamy w wieku 18 lat i 3 miesiące, a więc o kilka dni później niż w przypadku Amerykanów - półtora roku później niż w Brytyjczyków. Tyko 27 procent spośród nas uważa, że uswiadomienie dzieci powinno rozpocząć się przed 12. roczkiem życia.

MJP, PAP „Super Express”

Albania

Premier Nano złożył dymisję

Premier Albanii Fatos Nano złożył w poniedziałek wieczór dymisję z zajmowanego stanowiska. W liście skierowanym do prezydenta Rexhepa Mejdaniego napisał, że rezygnuje, bo nie jest w stanie utworzyć nowego rządu koalicyjnego. „Nie otrzymaliśmy żadnego wiarygodnego sygnału solidarności ani ze strony Partii Socjalistycznej, ani ze strony partnerów koalicyjnych” - stwierdził były premier. W skład koalicji rządowej wchodzi 5 ugrupowań, z których najsilniejsza jest Partia Socjalistyczna.

Dymisja Nano nastąpiła po przesiedzeniu kierownictwa Partii Socjalistycznej. Na przesiedzeniu tym zdecydowano również, że na premiera zostanie wysunięty Pandeli Majko. Wskazał na niego, jako na swojego następcę sam Fatos Nano.

Pandeli Majko ma 30 lat i był do tej pory sekretarzem generalnym oraz szefem klubu parlamentarnego Partii Socjalistycznej. Na scenę polityczną wkroczył w 1990 roku jako uczestnik studenckiego ruchu protestu, który doprowadził do upadku rządów komunistycznych. W następnym roku został członkiem Partii Socjalistycznej. Uważany jest za przedstawiciela umiarkowanego skrzydła partii. Do ostatniej chwili utrzymywał kontakt z Fatosem Nano.

Po ogłoszeniu w telewizji informacji o rezygnacji Nano na ulicach Tirany doszło do strzelaniny na wiat. Władze

Premier Albanii Fatos Nano podał się do dymisji

Fot. EPA-ELTA

z wprowadziły na ulice miasta wzmocnione patrole policji.

Nieco wcześniej od premiera dymisję złożył minister ds. porządku publicznego Perikli Teta.

Dymisja premiera Fatosy Nano to tylko pierwszy krok w kierunku rozwiązania kryzysu politycznego - oceniła główna siła opozycyjna, Albańska Partia Demokratyczna.

Jest za wcześniej na wyraża-

nie ostatecznej opinii - stwierdził przywódca Partii Demokratycznej Sali Berisha. Jasne jest, że ważną rolę w zdymisjonowaniu odegrał prezydent Rexhep Mejdani. Swoją ingerencją otworzył on drogę do rozwiązania głębokiego kryzysu politycznego, jaki przeżywa kraj.

Partia Demokratyczna uznaje dymisję za „rozwiązanie połowiczne” i podkreśla, że będzie w stanie współpracować z władzami tylko wówczas, kiedy zostanie sformowany rząd technokratów.

Wielka Brytania

„Akcja małaolat” w Anglii i Walii

Władze lokalne w Anglii i Walii będą mogły wprowadzać od najbliższej środy godzinę policyjną dla dzieci do 10 roku życia - poinformowało w poniedziałek brytyjskie MSW.

Godzina policyjna jest przewidziana jako jeden ze środków przeciwko przestępstwom nieletnich w ustawie uchwalonej w lipcu przez parlament, pod warunkiem, że zaaprobuje ją MSW. Ma obowiązywać od godz. 21.00 do 6.00. W tym czasie dzieci będą mogły wychodzić z domu wyłącznie w towarzystwie rodziców.

Szkocja, która ma odrębny system prawny, wprowadziła już swoją wersję „akcji małaolat” - godzinę policyjną dla młodzieży do lat 16 - w jednym regionie tytułem eksperymentu. Liczba zarejestrowanych przestępstw zmniejszyła się w tym czasie o 1/3 - podaje miejscowa policja.

Wprowadzone ostatnio środki zwalczania przestępstw nieletnich w Wielkiej Brytanii obejmują także seminaria „redukacyjne” dla rodziców sprawców przestępstw, zobowiązanie sprawcy do przeproszenia ofiary, czy

wreszcie danie sądom możliwości upublicznienia nazwisk recydywistów.

Premier Tony Blair ma także zapowiedzieć we wtorek na odbywającym się w Blackpool zjeździe Partii Pracy utworzenie 25 „stref zerowej tolerancji” w dzielnicach miast szczególnie zagrożonych przestępstwami. Nieletni nie będą tam mogli liczyć na żadne specjalne względy ze strony policji czy organów wymiaru sprawiedliwości.

Choć w ciągu ostatnich 20 lat przestępczość nieletnich w Wielkiej Brytanii nieco się zmniejszyła, jest nadal bardzo wysoka. Według danych MSW, 8 na 100 nieletnich w wieku od 14 do 17 lat uznano za winnych przestępstwa lub zbrodni w 1995 r. W 1981 r. wskaźnik ten wynosił 10 na 100.

Zakłady karne są przepełnione nieletnimi przestępcami do tego stopnia, że rząd otworzył ostatnio pierwsze w kraju więzienie dla dzieci w wieku 12 do 14 lat. Posunięcie to spotkało się z ostrą krytyką organizacji społecznych, które widzą w tych zakładach „wylegarnie recydywistów”.

Rosja

We wrześniu ściągnięto tylko połowę należnych podatków

Premier Rosji Jewgienij Prima-kow poinformował we wtorek, że „w warunkach powszechnego kryzysu we wrześniu ściągnięto jedynie połowę zaplanowanych w budżecie podatków”.

Na spotkaniu z przedstawicielami federalnej władzy wykonawczej i regionów Prima-kow podkreślił, że „rząd podejmuje pilne kroki w celu stabilizacji sytuacji społeczno-gospodarczej w kraju”.

Według rosyjskiego premiera, do tych posunięć należy stabilizacja kursu rubla, zapobieganie nielegalnemu wywozowi kapitału zagranicę, uaktywnienie środków dewizowych lud-

ności, sanacja systemu bankowego, restrukturyzacja długu wewnętrznego, reforma systemu podatkowego a także działania na rzecz ochrony socjalnej społeczności.

Prima-kow poinformował także, że z uwagi na kryzys finansowy, we wrześniu import żywności zmniejszył się sześciokrotnie, do czego przyczynił się także nieurodzaj. Spowodowało to również konieczność naruszenia rezerw państwowych w dużych skupiskach mięsnych.

W tej sytuacji władze postanowiły obniżyć o 50 procent taryfy za przewóz kolejną kartofli i innych płodów rolnych.

Ukraina-Polska

Na Cmentarzu Łyczakowskim napisy w języku ukraińskim

Zgodnie z rozporządzeniem władz Cmentarza Łyczakowskiego, polskie tabliczki na grobach są zrywane i zastępowane tabliczkami w języku ukraińskim - twierdzi agencja TASS.

Konsul generalny RP we Lwowie Piotr Konowrocki powiedział agencji ITAR-TASS, że zamiany dokonuje się bez składy i hału. Na przykład na grobie Wandy Czartoryskiej, zasłużonej dla polskiej kultury, znajdowały się jej ostatnie słowa: „Modlę się, aby Polska była dobra i boża”. Teraz w tym miejscu znajduje się napis po ukraińsku.

Pracownicy cmentarza poinformowali polskiego konsula, że odtąd wszystkie stare groby „będą odnawiane”.

wiane z napisami w państwowym języku ukraińskim”. Konsulat generalny zamierza zażądać wstrzymania wszelkich zmian na cmentarzu.

W poniedziałek polskie MSZ przekazało ambasadorowi Ukrainy w Polsce notę, w wyrazami oburzenia z powodu aktu wandalizmu, do jakiego doszło w nocy 23 września br. na Cmentarzu Orlat we Lwowie”. Nieznani sprawcy obalili wtedy farbą jeden z grobów polskich żołnierzy.

Na spotkaniu tego samego dnia w Jałcie prezydentów Polski i Ukrainy prezydent Kuczma wyraził nadzieję, że prace na Cmentarzu Orlat (będącym częścią cmentarza Łyczakowskiego) zakończą się jak najszybciej, w cywilizowany sposób.

Niemcy

Schroeder chce do Berlina

SPD przygotowuje się do przyspieszonej przeprowadzki kancelarza Niemiec do Berlina. Parlamentarny sekretarz generalny SPD Wilfried Schmidt potwierdził w wtorek informacje dziennika „Berliner Zeitung”, że Gerhard Schroeder zamierza już od wiosny przyszłego roku rządzić z Berlina.

W kwietniu w Berlinie zostanie przekazana do użytku nowa siedziba Bundestagu Niemieckiego. Będzie to zrekon-

struowany i zmmodernizowany gmach dawnego Reichstagu.

Następnego dnia w tym gmachu odbyła się sesja komisji o 50-lecia istnienia RFN. Odląd obrady Bundestagu będą odbywać się w Berlinie. Nowy gmach Urzędu Kanclerskiego w Berlinie ma być gotowy do roku 2000. Do tego czasu kanclerz federalny Schroeder będzie urzędował w przebudowanej do tego celu dawniej siedzibie przewodniczącego Rady Państwa NRD Ericha Honeckera.

Ukraina-Rosja

Sielezniów namawia Ukrainę do połączenia się z Rosją i Białorusią

Przebywający z wizytą w Kijowie przewodniczący rosyjskiej Dumy, izby niższej parlamentu, Gennadij Sielezniów namawiał Ukraińców do przyłączenia ich państwa do Związku Rosji i Białorusi, powstałego w zeszłym roku. „Nasze narody potraktowałyby to jako najważniejsze wydarzenie XX wieku” - powiedział Sielezniów podczas spotkania z władzami ukraińskiego parlamentu.

W rozmowie z rosyjskim gościem przewodniczący ukraińskiej Rady Najwyższej (parlamentu) Oleksandr Tkaczenko ponaglił Dumę do ratyfikacji rosyjsko-ukraińskiego traktatu o przyjaźni i współpracy, podpisanego w maju 1997 roku.

Sielezniów zapewnił Tkaczenkę, że Duma od będzie debatę ratyfikacyjną pod koniec tego roku.

Premier Ukrainy Walerij Pustowojtenko w rozmowie ze spikerką rosyjskiej Dumy wyraził niezadowolone z pracy struktur wykonawczych poradzieckiej Wspólnoty Niepodległych Państw, zwłaszcza realizacji decyzji podjętych podczas spotkań szefów rządów krajów należących do WNP.

Pustowojtenko i Sielezniów omówili także sposoby opanowania kryzysu na rosyjskich i ukraińskich rynkach finansowych i zacieśnienie współpracy między obi krajami.

Przemówienie Fidela Castro

USA są głównym wrogiem Kuby

Kubański przywódca Fidel Castro ponownie podkreślił, że USA są głównym wrogiem Kuby i przepowiedział „nieuchronną katastrofę” światowej gospodarce.

W wygłoszonym w nocy z poniedziałku na wtorek ponad 4-godzinym przemówieniu Castro oskarżył Waszyngton o wydanie Kubic wojny ideologicznej i gospodarczej. Odrzucił możliwość przyjęcia jakiegokolwiek pomocy od rządu USA.

Naczelnym wódcą Kuby („comandante en jefe”) przemawiał na zakończenie odbywającego się w Hawanie V Kongresu Komitetu Obrony Rewolucji (CDR) - masowej organizacji, strzegącej prawomówności obywateli.

Castro, który znaczną część przemówienia poświęcił atakom na USA, zaprzeczył, jakoby Kuba otrzymała w ostatnich latach od tego państwa

Dla Fidela Castro USA są głównym wrogiem Kuby

Fot. EPA-ELTA

pomoc humanitarną wartości miliardów dolarów. Podkreślił, że ponad rok temu rząd USA zgodził się na przesyłanie na Kubę le-

karstw, ale „do tej pory żadne leki nie dotarły”.

Obywatelom i pozarządowym organizacjom amerykańskim Fidel Castro podziękował za pomoc w wysokości 10 mln dolarów.

Krytykując kapitalizm 72-letni Castro ostrzegł, że światowa gospodarka jest na krawędzi kryzysu podobnego do tego z 1929 r. i przepowiedział „nieuchronną katastrofę”.

Wódcz kubańskiej rewolucji, który ostatnio energicznie zabiega o umocnienie pozycji Kuby w regionie Karaibów i w całej Ameryce Łacińskiej, zaofiarował pomoc Dominikanie i Haiti.

Te dwa kraje najbardziej odczuły skutki ataku huraganu Georges. Zginęło w nich łącznie ponad 350 osób.

Oceniając skutki ubiegłotygodniowego ataku huraganu na Kubę Castro powiedział, że nawalnica, która nadeszła po trwającej 5 miesięcy doliwskiej suszy, zabiła 6 osób, zniszczyła wiele dróg i dużych obszarów upraw bananów, tytoniu i kakao.

ŚRODA

30 WRZEŚNIA

LTV

6.30 - Dzień dobry. 8.05 - S. „Przygody kota”. 8.30 - Okres twórczy. 9.00 - Technologia i telekomunikacja. 9.20 - O zdrowiu. 9.50 - Nasz język. 10.15 - Rozmowy wileńskie. 15.00 - Na tematy ekologiczne. 15.30 - S. „Miłość od pierwszego wejrzenia”. 16.00 - Dla domu. 16.30 - Magazyn etniczny. 17.00 - S. „Szkoła manekini”. 17.50 - Wiadomości (ros.). 18.00 - Dla dzieci. 18.30 - Wiadomości. 18.45 - Przedsiębiorczość. 18.55 - Telekatalog. 19.00 - S. „Miłość od pierwszego wejrzenia”. 19.30 - Znaki. 19.55 - Loteria. 20.00 - Milioner. 20.30 - Panorama. 21.00 - Program psych. 21.50 - Tajemnice Weroniki. 22.40 - „Kaukodromas”. 23.10 - Dziennik wieczny. 23.20 - Scena muz.

LNK

6.15 - Teleshop. 6.30 - Poranne kóło. 8.30 - S. „Bez domu jest źle”. 9.00 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 9.45 - S. anim. 10.10 - Teleshop. 10.40 - S. „Dziki serce”. 11.25 - Jeszcze nie wieczór. 12.10 - Z Hollywood. 12.35 - Cztery kóło. 13.00 - S. „Zar młodości”. 13.45 - Nurdy. 14.35 - Teleshop. 14.50 - S. „Colt”. 15.40 - S. „Dziki serce”. 16.25 - S. „Klinika zachodnia”. 17.25 - S. „Bez domu jest źle”. 17.55 - S. „Zar młodości”. 18.40 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 19.30 - „19.30”. 21.00 - Brytja i przyjaciele. 21.00 - S. „Adres grzechu - wyższe sfery”. 22.00 - S. „Zwartowana parka”. 22.30 -

„22.30”. 22.45 - S. „Tajemnice Weroniki”. 23.10 - Film fab. 24.00 - Film fab. „Krewni”.
BAŁTYCKA TV
 6.15 - S. „Dallas”. 7.00 - S. „Tak świat się kreści”. 7.45 - S. „Esmeralda”. 8.30 - S. „Oszustwa”. 9.15 - S. „Wojny domowe”. 10.00 - Telegra dla rodziny. 10.45 - Na jednym końcu haczyk. 11.10 - S. „Etap przedkości”. 12.00 - Pod innym kątem. 12.30 - Dla dzieci. 13.00 - Program muz. 14.00 - Bałtycka bomba. 15.00 - Program muz. 16.00 - S. „Dallas”. 17.00 - S. „Tak świat się kreści”. 18.00 - Wiadomości. 18.05 - S. „Esmeralda”. 19.00 - S. „Oszustwa”. 20.00 - Wiadomości. 20.20 - Prawie sport. 20.35 - Program sportowy. 22.30 - Wiadomości. 22.45 - Film fab. „Ogamięci niepowścią”. 0.15-6.15 - DW.

TV3

6.30 - S. anim. „Książę Śmiałek”. 7.00 - Kanał muz. 7.45 - Teleshop. 8.00 - S. „Los Marianny”. 8.45 - S. „Santa Barbara”. 9.30 - S. „Uroczy i dzielni”. 10.00 - S. „Grace w opalach”. 10.25 - Zgadnij cenę. 10.50 - Z obu stron muru. 11.20 - Humor. 11.40 - S. „Dharma i Greg”. 12.05 - S. „Wilki powietrzny”. 13.00 - S. „Jessica Fletcher”. 13.45 - Teleshop. 14.15 - Kanał muz. 15.00 - Komedja. „Trzej przyjaciele i pizzeria”. 15.25 - S. „Beverly Hills, 90210”. 16.10 - S. „Wina”. 16.55 - S. „Santa Barbara”. 17.40 - S. „Uroczy i dzielni”. 18.05 - Te-go jeszcze nie było. 18.10 - S. „Los Marianny”. 19.00 - Wiadomości. 19.20 - Sport. 19.30 - Bez tabu. 20.00 - Komedja. 21.00 - Det. „Sprawa”. 22.00 - Wia-

domości. 22.10 - S. „Nowojorscy gliniarze”. 23.00 - Kom. „Zonaty i z dziećmi”. 23.30 - Kanał muz. 0.15 - Ufo.
WILEŃSKA TV
 8.00 - Z Wilna. 8.15 - Stolica. 8.35 - Towary i usługi. 8.45 - Specjaliści rządzą. 9.15 - Znak jakości. 9.30 - Z Moskwy. 9.40 - Dziękuję za zakup. 9.50 - Znak jakości. 10.00 - Jesteś świadkiem. 10.20 - S. „Wielkie skarby świata”. 11.00 - Męski klub. 11.45 - Dziękuję za zakup. 12.10 - Podobą się oglądaj. 12.30 - Z Moskwy. 12.40 - Film fab. „Złota mgła”. 14.00 - Towary i usługi. 14.10 - Dziękuję za zakup. 14.25 - Filmy anim. dla dzieci. 15.00 - Kanał muz. 15.30 - Z Moskwy. 15.35 - Patrol drogowy. 15.50 - Podobą się oglądaj. 16.00 - Ci, którzy... 16.45 - S. „Dyzurna apteka”. 17.30 - Ja sama. 18.30 - Z Moskwy. 19.00 - Wiadomości. Dziś w miejsczk. 19.15 - Towary i usługi. 19.25 - **Znad Willi TV. 19.55** - Ja sama. 20.50 - Humor. 21.35 - Gwiazdy o gwiazdach. 22.05 - S. „Dyzurna apteka”. 22.35 - Z Wilna. 22.50 - Kanał muz. 23.10 - Znak jakości. 23.25 - Film fab. „Anioł4”.

VILSAT

17.00 - Film fab. „Tyłko ty”. 17.50 - Film fab. „Ojowie i dzieci”. 19.05 - Dla rodziców. 19.35 - Sport. 19.55 - Warto odwiedzić. 20.00 - Film dok. 20.30 - Kalendarjok znik. 20.40 - Dla dzieci. 21.00 - Puls Wilna. 21.15 - **Wiadomości (pol.)**. 21.20 - Warto odwiedzić. 21.30 - Przede wszystkim dzieci. 22.05 - Film. „Tyłko ty”. 23.05 - Kalendarjok znik. 23.15 - Puls Wilna. 21.15 - **Wiadomości (pol.)**. 21.20 - Warto odwiedzić. 21.30 - Aktualności wileńskie. 22.05 - Film fab. „Moja druga mama”. 23.05 - Kalendarjok znik. 23.15 - Puls Wilna. 23.30 - **Wiadomości (pol.)**.

IKANAŁ ROSJI

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 22.45 - Wiadomości. 7.15 - S. „Jeane Eyre”. 8.00 - Człowiek i prawo. 8.45 - Dopytki wszyszy w domu. 9.20 - Biblioteka domowa. 9.30 - Zgadnij melodie. 10.15 - Razem. 13.20 - Film anim. 13.45 - Kłasczana kompania. 14.10 - Dzielcie anegdoty. 14.40 - S. „Nowe przygody Sindbada”. 15.10 - Do lat 16 i więcej. 15.30 - Dookoła świata. 16.20 - S. „Jeane Eyre”. 17.00 - Piłka nożna. 17.50 - Dobranoc, dzieci. 19.00 - Czas. 19.40 - Film fab. „Aby pozostać przy życiu”. 21.50 - S. „Trzynastu mistrzów”.
ROSYJSKA TV
 5.00, 7.30 - Witaj, Rosjo. 7.15 - Oddział dyżurny. 8.00 - S. „Santa Barbara”. 8.45 - Program muz. 9.00, 15.00, 18.00, 22.00 - Wiadomości. 14.15 - Zadzwońcie do Kuzi. 14.30 - S. „Pierwsze pocałunki”. 15.30 - Wieża. 16.00 - Słabo? 16.30 - S. „Matki, żony i kochanki”. 17.30 - Rozmowy. 18.30 - Szczegóły. 18.45 - Teatr+TV. 19.25 - Melodramat. Wkręgu przyjaźni. 21.05 - S. „Renegat”. 22.45 - Jabłko Adama.

TV POLONIA

7.00 - TV Polonia zaprasza. 7.05 - Dziennik krajowy. 7.25 - Sport-telegram. 7.30 - Dzieci takie jak nasze. 7.45 - Zrobić to lepiej. 7.55 -

Wina. 23.30 - **Wiadomości (pol.)**.
IKANAŁ ROSJI
 7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 22.15 - Wiadomości. 7.15 - S. „Jeane Eyre”. 8.00 - Temat. 8.45 - W świecie zwierząt. 9.20 - Biblioteka domowa. 9.25 - Show dżentelmeń. 10.15 - Razem. 13.20 - Film anim. 13.45 - Kłasczana kompania. 14.15 - Zew dzungli. 14.40 - S. „Jeane Eyre”. 17.05 - Godzina szczrytu. 17.30 - Gorączka złota. 18.10 - Człowiek i prawo. 18.45 - Dobranoc, dzieci. 19.00 - Czas. 19.40 - Film „Gwiazda polarna”. 21.30 - Det. „Czerwona kapela”.

ROSYJSKA TV

5.00, 7.30 - Witaj, Rosjo. 7.15 - Oddział dyżurny. 8.00 - S. „Santa Barbara”. 8.45 - Program muz. 9.00, 15.00, 18.00, 22.00 - Wiadomości. 14.15 - Zadzwońcie do Kuzi. 14.25 - S. „Pierwsze pocałunki”. 15.30 - Wieża. 16.00 - Krzyżówka. 16.30 - S. „Matki, żony i kochanki”. 17.30 - Rozmowy. 18.30 - Szczegóły. 18.45 - Dwa fortepiany. 19.30 - Tragikomedia „Agapa”. 21.00 - S. „Agata Christie. Poirot”. 22.30 - Oddział dyżurny. 22.45 - Miłość od pierwszego wejrzenia.

TV POLONIA

7.00 - TV Polonia zaprasza. 7.05 - Dziennik krajowy. 7.25 - Sport-telegram. 7.30 - Kwadrans z medicyną. 7.45 - Dania do podania. 8.00 - Koszałek Opalek. 8.20 - Tęczowa bajeczka. 8.30 - „Hrabia Kaczula”. serial anim. dla

dzieci. 9.00 - Wiadomości. 9.10 - „Kieszenie Tomka Kawiaka” - film dok. 9.30 - „Człowiek-Cień” - serial sens. prod. niemieckiej. 11.30 - Spokojnie z „Ogniem i mieczem”. 12.00 - Wiadomości. 12.15 - Magazyn parlamentarny. 12.30 - „Klan” - serial prod. polskiej. 12.55 - Pucztylion. 13.05 - Tyłko Muzyka. 13.30 - Skarbiec. 14.00 - Tyłko Muzyka. 15.00 - Panorama. 15.20 - Program dnia. 15.30 - Polska znana i mniej znana. 15.40 - Kronika ojczyzny. 16.05 - „Klan” - serial prod. polskiej. 16.30 - Polskie ABC - program dla dzieci. 17.00 - Telexpress. 17.15 - Przegląd Prasy Polonijnej. 17.35 - Krzyżówka szczęścia - teleturizm. 18.00 - „Najważniejszy dzień życia” - serial prod. polskiej. 18.55 - Antologia Literatury Emigracyjnej. 19.10 - Reporter. 19.20 - Dobranoc. 19.30 - Wiadomości. 19.55 - Prognoza pogody. 20.00 - „Pożegnanie z Marią” - dramat prod. polskiej (1993). 21.25 - Sławimur Mrozek - rysunki dawne i nowe. 21.40 - Polska - NATO. 22.00 - Z archiwum i pacjonty. 22.30 - Panorama. 23.05 - W centrum uwagi. 23.20 - „Płacz można wszędzie - zrękać o statku Wilhelm Gustloff”. 0.10 - Święta Góra. 0.30 - Przegląd Prasy Polonijnej. 0.45 - Powitanie widzów amerykańskich. 0.50 - O tym, jak to z Jolą było, ale się dobrze skończyło” - serial anim. 1.00 - Wiadomości. 1.25 - Sport. 1.27 - Prognoza pogody. 1.30 - „Najważniejszy dzień życia” - serial prod. polskiej. 2.30 - Panorama. 3.05

„Pożegnanie z Marią” - dramat prod. polskiej (1993). 4.45 - Polska - NATO. 5.05 - Z archiwum i pamięci. 5.35 - „Klan” - serial prod. polskiej. 6.00 - W centrum uwagi. 6.15 - Krzyżówka szczęścia - teleturizm. 6.45 - Panteon.

RTL7

6.25 - Ukryta kamera - program rozrywkowy. 6.45 - „Na zawsze” - serial obycz. 7.30 - Teleshopping. 8.00 - „Miłość i dyplomacja” - serial obycz. 8.25 - „Sunset Beach” - serial obycz. 9.10 - Odjazdowe kreskówki. 10.30 - „Tatuś odchodzi - gdzie jest testament” - komedia USA (1990). 12.10 - Wieczór z wampirem - talk-show. 13.10 - Ukryta kamera - program rozrywkowy. 13.30 - Teleshopping. 14.05 - „Na zawsze” - serial obycz. 14.55 - „Miłość i dyplomacja” - serial obycz. 15.20 - Odjazdowe kreskówki. 16.45 - „Sunset Beach” - serial obycz. 17.35 - „Dziewczyna z komputera” - serial dla młodzieży. 18.00 - „Oblicza Nowego Jorku” - serial sens. 18.50 - 7 minut - wydarzenia dnia. 19.00 - Zoom - magazyn sensacji. 19.30 - Podaj dalej - teleturizm. 20.00 - „Pod czujną kontrolą” - film obycz. USA (1983). 21.40 - „Adwokat i prokurator” - serial krymin. 22.30 - 7 minut - wydarzenia dnia. 22.40 - „Najładziejcy” - serial SF. 23.35 - „Świat pana trenera” - serial komed. 24.00 - „Capital” - serial dok. 0.50 - „Dziewczyna z komputera” - serial dla młodzieży. 1.10 - „Oblicza Nowego Jorku” - serial sens. 1.50 - Zoom - magazyn sensacji. 2.15 - Podaj dalej - teleturizm.

CZWARTEK

1 PAŹDZIERNIKA

LTV

8.05 - S. „Przygody kota”. 8.30 - Tajemnice historii. 9.15 - Debaty. 9.40 - Znaki. 10.05 - Program psych. 10.50 - Magazyn etniczny. 15.00 - Pół godziny rządu. 15.30 - S. „Miłość od pierwszego wejrzenia”. 16.00 - Dla domu. 16.30 - Trembita. 17.00 - S. „Szkoła manekini”. 17.50 - Wiadomości (ros.). 18.00 - Dla dzieci. 18.30 - Wiadomości. 18.45 - Przedsiębiorczość. 18.55 - Telekatalog. 19.00 - S. „Miłość od pierwszego wejrzenia”. 19.30 - 9 rzemiosł. 19.55 - Loteria. 20.00 - Drogi. Samochody. Ludzie. 20.30 - Panorama. 21.00 - Film fab. „Złodzińska miłość”. 22.45 - W świecie filmu. 23.10 - Dziennik wieczny. 23.20 - Budownictwo.

LNK

6.15 - Teleshop. 6.30 - Poranne kóło. 8.30 - S. „Bez domu jest źle”. 9.00 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 9.45 - S. anim. 10.10 - Teleshop. 10.40 - S. „Dziki serce”. 11.25 - Rozmowy. 12.10 - Złotko. 12.35 - Nasze zwierzęta. 13.00 - S. „Zar młodości”. 13.45 - Babcie lato. 14.35 - Teleshop. 14.50 - S. „Colt”. 15.40 - S. „Dziki serce”. 16.25 - S. „Klinika zachodnia”. 17.25 - S. „Bez domu jest źle”. 17.55 - S. „Zar młodości”. 18.40 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 19.30 - „19.30”. 20.00 - N-14. 20.15 - Euroliga. 22.00 - Humor. 22.30 - „22.30”. 22.45 - S. „Tajemnice Weroniki”. 23.10 - S. „Wy-

dział zaboistw”. 24.00 - Det. „Nowy Orlean”.

BAŁTYCKA TV

6.15 - S. „Dallas”. 7.00 - S. „Tak świat się kreści”. 7.45 - S. „Esmeralda”. 8.30 - S. „Oszustwa”. 9.15 - S. „Dynastrya II. Colbowie”. 10.00 - S. „Komisarz Rex”. 10.45 - S. „Etap przedkości”. 11.30 - Tak. 11.20 - Na jednym końcu haczyk. 13.00 - Rozmowy muz. 14.00 - Bałtycka bomba. 15.00 - Program muz. 16.00 - S. „Dallas”. 17.00 - S. „Tak świat się kreści”. 18.00 - Wiadomości. 18.05 - S. „Esmeralda”. 19.00 - S. „Oszustwa”. 20.00 - Wiadomości. 20.20 - Det. „Komisarz Moulin”. 22.00 - Jestem z wami. 22.30 - Wiadomości. 22.45 - Na jednym końcu haczyk. 23.15 - Sport. 0.10 - S. „Kryminalne historie”. 0.40-6.15 - DW.

TV3

6.35 - S. „Popaj i syn”. 7.00 - Kanał muz. 7.45 - Teleshop. 8.00 - S. „Los Marianny”. 8.45 - S. „Santa Barbara”. 9.30 - S. „Uroczy i dzielni”. 10.00 - S. „Grace w opalach”. 10.25 - Telegra. 10.55 - Rozmowy z E. Gabrelna. 11.25 - Kino. 11.40 - Kom. „Świat polowy”. 12.05 - S. „Wilki powietrzny”. 13.00 - S. „Jessica Fletcher”. 13.45 - Teleshop. 14.15 - Kanał muz. 15.00 - S. „Trzej przyjaciele i pizzeria”. 15.25 - Film fab. „Rycerz na kołach”. 16.10 - S. „Wina”. 16.55 - S. „Santa Barbara”. 17.40 - S. „Uroczy i dzielni”. 18.05 - Te-go jeszcze nie było. 18.10 - S. „Los Marianny”. 19.00 - Wiadomości. 19.20 - Sport. 19.30 - Te-

leszczyć. 20.00 - S. „Nadzieja Chicago”. 21.00 - S. „W archiwum X”. 22.00 - Wiadomości. 22.10 - Film fab. „Gość”. 23.00 - S. „Zonaty i z dziećmi”. 23.30 - Kanał muz. 0.15 - S. „UFO”.
WILEŃSKA TV
 8.00 - Z Wilna. 8.15 - Filmy anim. dla dzieci. 8.50 - Towary i usługi. 9.00 - **Znad Willi TV. 9.30** - Z Moskwy. 9.40 - Dziękuję za zakup. 9.50 - Znak jakości. 10.00 - Kanał muz. 10.45 - Paluszki lizań. 11.15 - Teatr. 11.50 - Lekcja jez. lit. 12.05 - Dziękuję za zakup. 12.30 - Z Moskwy. 12.40 - Film fab. „Biały biurowy”. 14.25 - Towary i usługi. 14.40 - Filmy anim. dla dzieci. 15.00 - Kanał muz. 15.30 - Z Moskwy. 15.35 - Patrol drogowy. 15.50 - Podobą się oglądaj. 16.00 - Ci, którzy... 16.55 - S. „Dyzurna apteka”. 17.40 - Zrób krok. 18.30 - Podobą się oglądaj. 18.45 - Wileńska jutrenka. 19.00 - Wiadomości. Dziś w miejsczk. 19.15 - Towary i usługi. 19.25 - Lekarz domowy. 20.00 - U. „Jabka”. 20.30 - Film fab. „Śmiertelny gniew”. 22.10 - S. „Dyzurna apteka”. 22.40 - Z Wilna. 22.45 - Zrób krok. 23.50 - Film fab. „Improwizacja”.

VILSAT

17.00 - Film fab. „Tyłko ty”. 17.50 - Film fab. „Ojowie i dzieci”. 19.05 - Dla rodziców. 19.35 - Sport. 19.55 - Warto odwiedzić. 20.00 - Przedsiębiorca. 20.15 - Fotoklub. 20.30 - Kalendarjok znik. 20.40 - Dla dzieci. 21.00 - Puls Wilna. 21.15 - **Wiadomości (pol.)**. 21.20 - Warto

odwiedzić. 21.30 - Aktualności wileńskie. 22.05 - Film fab. „Moja druga mama”. 23.05 - Kalendarjok znik. 23.15 - Puls Wilna. 23.30 - **Wiadomości (pol.)**.
IKANAŁ ROSJI
 7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 22.45 - Wiadomości. 7.15 - S. „Jeane Eyre”. 8.00 - Człowiek i prawo. 8.45 - Dopytki wszyszy w domu. 9.20 - Biblioteka domowa. 9.30 - Zgadnij melodie. 10.15 - Razem. 13.20 - Film anim. 13.45 - Kłasczana kompania. 14.10 - Dzielcie anegdoty. 14.40 - S. „Nowe przygody Sindbada”. 15.10 - Do lat 16 i więcej. 15.30 - Dookoła świata. 16.20 - S. „Jeane Eyre”. 17.00 - Piłka nożna. 17.50 - Dobranoc, dzieci. 19.00 - Czas. 19.40 - Film fab. „Aby pozostać przy życiu”. 21.50 - S. „Trzynastu mistrzów”.
ROSYJSKA TV
 5.00, 7.30 - Witaj, Rosjo. 7.15 - Oddział dyżurny. 8.00 - S. „Santa Barbara”. 8.45 - Program muz. 9.00, 15.00, 18.00, 22.00 - Wiadomości. 14.15 - Zadzwońcie do Kuzi. 14.30 - S. „Pierwsze pocałunki”. 15.30 - Wieża. 16.00 - Słabo? 16.30 - S. „Matki, żony i kochanki”. 17.30 - Rozmowy. 18.30 - Szczegóły. 18.45 - Teatr+TV. 19.25 - Melodramat. Wkręgu przyjaźni. 21.05 - S. „Renegat”. 22.45 - Jabłko Adama.

TV POLONIA

7.00 - TV Polonia zaprasza. 7.05 - Dziennik krajowy. 7.25 - Sport-telegram. 7.30 - Dzieci takie jak nasze. 7.45 - Zrobić to lepiej. 7.55 -

Krasnal Tymoteusz - magazyn dla dzieci. 8.20 - „Stawiam na Tolka Banana” - serial dla młodych widzów. 9.00 - Wiadomości. 9.15 - Zwierzołub. 9.35 - „Pożegnanie z Marią” - dramat prod. polskiej. 11.05 - Polska - NATO - reportaż. 11.25 - Z archiwum i pamięci. 12.15 - Przegląd Prasy Polonijnej. 12.30 - Polonijny magazyn gospodarczy. 13.05 - Krzyżówka szczęścia - teleturizm. 13.30 - Polska znana i mniej znana. 13.45 - Kronika ojczyzny. 14.00 - „Najważniejszy dzień życia” - serial prod. polskiej (1974). 15.00 - Panorama. 15.20 - Program dnia. 15.25 - Uczmy się polskiego. 16.00 - Polonijny magazyn gospodarczy. 16.30 - „Wkranie władcy smoków” - serial prod. polsko-australijskiej. 17.00 - Telexpress. 17.15 - Polska piosenka. 17.35 - Sport z satelity. 19.10 - Reporter. 19.20 - Dobranoc. 19.30 - Wiadomości. 19.55 - Prognoza pogody. 20.00 - Teatr i Telewizji. „Śmierć w Tyflisie”, autor: Władysław Terlecki. 21.30 - Okno. 21.55 - Mdm - program rozrywkowy. 22.30 - Panorama. 23.05 - W centrum uwagi. 23.20 - „Swinka” - serial komed. prod. polskiej. 0.05 - Wojna o cegłę - reportaż. 0.30 - Dziariusz rządzący. 0.45 - Powitanie widzów amerykańskich. 0.50 - Wędrowni Rzepa. 1.00 - Wiadomości. 1.25 - Sport. 1.27 - Prognoza pogody. 1.30 - Janusz Piekalikiewicz - film dok. 2.30 - Panorama. 3.05 - Teatr i Telewizji. „Śmierć w Tyflisie”, autor: Władysław Terlecki.

4.35 - Okno. 5.00 - Mdm - program rozrywkowy. 5.35 - Polonijny magazyn gospodarczy. 6.05 - W centrum uwagi. 6.20 - Polska piosenka. 6.45 - Antologia Literatury Emigracyjnej.
RTL7
 6.25 - Ukryta kamera - program rozrywkowy. 6.45 - „Na zawsze” - serial obycz. 7.30 - Teleshopping. 8.00 - „Miłość i dyplomacja” - serial obycz. 8.25 - „Sunset Beach” - serial obycz. 9.10 - Odjazdowe kreskówki. 10.30 - „Pod czujną kontrolą” - film obycz. USA. 12.05 - „Adwokat i prokurator” - serial krymin. 12.55 - Ukryta kamera - program rozrywkowy. 13.30 - Teleshopping. 14.05 - „Na zawsze” - serial obycz. 14.55 - „Miłość i dyplomacja” - serial obycz. 15.20 - Odjazdowe kreskówki. 16.45 - „Sunset Beach” - serial obycz. 17.35 - „Dziewczyna z komputera” - serial dla młodzieży. 18.00 - „Oblicza Nowego Jorku” - serial sens. 18.50 - 7 minut - wydarzenia dnia. 19.00 - Zoom - magazyn sensacji. 19.30 - Podaj dalej - teleturizm. 20.00 - „Columbo” - serial krymin. 21.25 - „Wydział zaboistw” - serial krymin. 22.20 - 7 minut - wydarzenia dnia. 22.30 - „Najładziejcy” - serial SF. 23.20 - „Świat pana trenera” - serial komed. 23.45 - „Capital News” - serial obycz. 0.30 - „Dziewczyna z komputera” - serial dla młodzieży. 0.50 - „Oblicza Nowego Jorku” - serial sens. 1.30 - Zoom - magazyn sensacji. 1.55 - Podaj dalej - teleturizm.

„KURIER WILEŃSKI” - TWÓJ PRZYJACIEL - INFORMUJE, DORADZA, POMAGA

Spadochroniarstwo

Rekord Litwy ustanowiony w Portugalii

Drużyna spadochroniarzy „Geležinis vilkas”, reprezentująca Litwę na mistrzostwach Europy i zawodach Pucharu Świata, które odbyły się w Portugalii, ustanowiła rekord Litwy wykonując w ciągu 35 sekund 12 figur podczas swobodnego lotu z 3000 metrów.

W skład drużyny „Geležinis vilkas” weszli V. Janasauskas, U. Pažusis, V. Banelis i S. Augustauskas.

1500 m lotu - ostatnimi chwilkami życia siedemnastolatki

Na lotnisku w Włocławku zginęła w sobotę 17-letnia spadochroniarka, której nie otworzył się w czasie skoku spadochron.

Zawodniczka skoczyła z samolotu lecącego na wysokości 1500 m i spadła na ziemię ginać na miejscu. Był to jej drugi skok tego dnia, a w życiu - 66. Przyczyny wypadku nie są znane, a ich ustaleniem zajmie się Główna Komisja Badania Wypadków Lotniczych.

Organizatorem szkolenia była licencjonowana firma „Daymons” z Bydgoszczy, a prowadzili je uprawnieni instruktorzy.

Koszykówka

Na początek - po 3 zwycięstwa

Na starcie rozgrywek koszykarek o mistrzostwo ligi bałtyckiej bez porażek, odnosząc po trzy zwycięstwa zmagania rozpoczęły dwa litewskie zespoły, to wileński „Lietuvos telekomas” i mariampolski „Vermitas”.

Debiutantki tłumieju, koszykarki z Mariampola w pierwszym spotkaniu grupy A pokonały drużynę broniącą tytułu „RTV-Klondaika” z Rygi wynikiem 102:94, lotewską ekipę „TTT” 100:76 i 89:73, „Tallinna junioriol” z Estonii.

Zespół „Lietuvos telekomas” w grupie B pokonał młodzieżową reprezentację Litwy 92:51, mińską drużynę „Horizont” 56:53 oraz 58:48 „Bałtycką gwiazdę” z Sankt Petersburga.

Obie te litewskie drużyny po tych zwycięstwach zajmują w swoich grupach pierwsze miejsca.

Młodzieżowa reprezentacja Litwy w trzeciej grupie przegrywając swoje

pierwsze trzy mecze zajmuje 4 miejsce.

Baseball

Honorowe miejsce w historii baseballu - dla McGwire'a

Mark McGwire zawodnik drużyny Saint Louis Cardinals poprawiając dwukrotnie w ostatnim meczu sezonu amerykańskiej ligi baseballowej własny rekord uderzeń, po których piłka opuszczała boisko „home run”, zapewnił sobie honorowe miejsce w historii tej najpopularniejszej w USA dyscypliny sportu. Teraz nowy rekord wynosi 70 uderzeń.

Poprzedni wynosił 61, a był ustanowiony w 1961 roku przez zawodnika nowojorskiego klubu Yankees, Rogera Morisa. Wówczas jego wyczyn był uważany za „niebotyczny”, ponieważ poprawił on poprzedni rekord (60), pochodzący aż z 1927 roku, autorem którego był legenda amerykańskiego baseballu, Babe Ruth'e'a.

Obecnie gwiazdą „pierwszej wielkości” w Stanach jest McGwire, który serie bicia rekordów rozpoczął (na początku tego sprzed 37 lat, a później własnych) 8 września. Jego pierwszy sukces był świętowany przez całą Amerykę, a wiele stacji telewizyjnych przeważało nawet program, aby pokazać widzom dokonanej sztuki, której „pakarż” z Saint Louis dokonywał jeszcze dziewięć razy w ciągu 19 dni, w tym cztery razy w sobotę i niedzielę w meczach z Montreal Expos.

Do tej porę rekordy uderzeń piłki poza boisko „home run” w sezonie poprawiane były niezwykle rzadko.

„Home run” w baseballu jest uważany za majstersztyk, po wykonaniu którego zawodnicy okrążają wysypną czerwonym żużlem plac i dotyka wszystkich trzech „baz”. Po dotarciu do miejsca, z którego zaczął bieg-baz, zdobywa on punkt dla swojej drużyny. McGwire, dla swojej w ten sposób, w zakończonym sezonie zdobył 70.

Pogoda Z parasolem czy bez ...

Dziś na Litwie zachmurzenie z przejaśnieniami, lokalne deszcze. Wiatr północno-wschodni, 5-10 m/s. Temperatura w nocy 4-9, w dzień 9-14 stopni.

W Wilnie krótkotrwały deszcz. Temperatura w nocy 7-9, w dzień 11-13 stopni.

W ciągu następujących dwóch dni bez opadów. Temperatura w nocy 2-7, możliwe przemyzki do -3 stopni, w dzień 7-12 stopni ciepła.

SA LBR

(ŽEMĖS ŪKIO BANKAS) oddział w Nowej Wilejce przyjmuje:

- TERMINOWE WKŁADY:

	w LT	w USD	w DM
1 mies.	7,0 proc.	4,5 proc.	2,3 proc.
3 mies.	8,0 proc.	4,5 proc.	2,5 proc.
6 mies.	8,5 proc.	5,5 proc.	3,0 proc.
Na rok	9,5 proc.	5,7 proc.	3,2 proc.

- KONTA OSZCZĘDNOŚCIOWE:

	w LT	w USD	w DM
3 mies.	6,1 proc.	4,5 proc.	2,8 proc.
6 mies.	6,2 proc.	4,6 proc.	3,0 proc.
Na rok	6,4 proc.	4,8 proc.	3,2 proc.

Oczekujemy na państwa pod adresem: SA LBR oddział w Nowej Wilejce, Skydo 30, Vilnius.

Informacja pod tel.: (8-22) 67 56 38, (8-22) 67 46 43, (8-22) 67 44 21.
(Zam. 568)

KALENDARIUM

- * Środa (30.IX) jest 273 dniem 1998 r.
- Do końca roku pozostało 92 dni.
- * Znak Zodiaku - Waga.
- * Imieniny: Felicji, Hieronima, Honoriusza, Wery, Zofii.
- * Wschód Słońca - 6.19, zachód - 17.58.
- Długość dnia 11 godz. 39 min.
- * Księżyc. Przed pełnią - 29 września.

LOMBARD

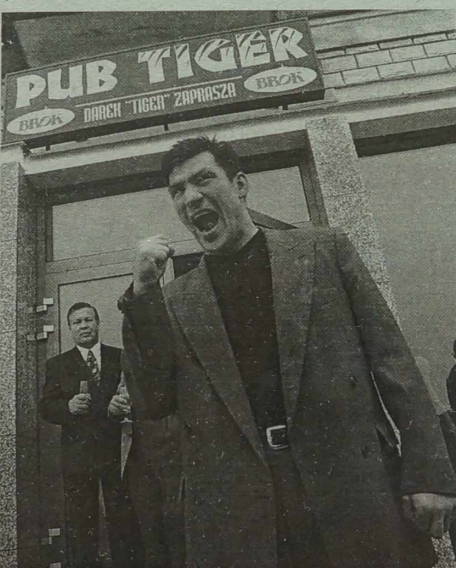
Skupujemy złoto, platynę, pallad, tantal, german, srebro. „Perliukas”, ul. J. Jasinskio 1, Vilnius, 61-15-88, 31-27-28.
(Zam. 540)

Przedsiębiorstwo „Antarktis” naprawia lodówki w Wilnie, jego okolicach i na działkach. Gwarancja - 1 rok. Vilnius, tel 75-24-79, 46-71-78, 8-299-90213.
(Zam. 11)

Wysokich kwalifikacji masażysta - masaż klasyczny oraz leczniczy. Tel. (8-285) 21341.
(Zam. D-616)

Tanie ubezpieczenia na dogodnych warunkach. Tel. 62-77-64, (8-299) 37604.
(Zam. D-618)

Sprzedam dobrą krowę (6 lat), Gudele. Tel. 70-85-06.
(Zam. D-619)

„Superczempion roku 1998” Polak z niemieckim paszportem Dariusz Michalczewski z Hamburga, który przed tygodniem po raz kolejny pomysłnie obronił tytuł mistrza świata zawodowych bokserów w wersji WBO wagi półciężkiej, nokautując w 8 rundzie brytyjskiego challengerza Marka Prince'a, otworzył w Gdańsku, swoim rodzinnym mieście „PUB Tiger”.

„Tygrys” (jak zwą Michalczewskiego) to jedyny półciężki w świecie, który zdobył od 1994 r. trzy pasy mistrza (w wersjach WBO, WBA i IBF).

Sprzedam Ford-tranzit ciężarowy, bortowy, Prenai. Tel. (8-249) 51811.
(Zam. D-620)

Przyjmę na mieszkanie starszą panią (lub dwie) za niedużą opłatą i pomoc. Tel. 63-96-12 (Władek).
(Zam. D-621)

Skupujemy pierwotny i wtórny surowiec mas plastycznych. Tel. 25-19-61, 30-98-81, (8-298) 21317.
(Zam. D-617)

Firma ogłasza konkurs

na stanowisko sekretarki-administratorki

Wymagane jest:

- wiek 22-35
- wykształcenie nie niższe średniego specjalistycznego
- obowiązkowa znajomość języka polskiego, litewskiego, angielskiego lub niemieckiego
- umiejętności pracy na komputerze
- rzetelność i prezencja.

Tel. 73-31-92 (godz. 14-17).
(Zam. 567)

Uwaga!

Mamy do sprzedania pomieszczenie (56,4 m²) na parterze. Zgłoszenia przyjmowane są do 7 października br.

Mamy też do wynajęcia dwa pokoje po 17 m² każdy, cztery linie telefoniczne.

Zwracać się: Laisves pr. 60, Dom Prasy, 11 piętro, pokój 1114, redakcja „Kuriera Wileńskiego”. Tel. 42-79-01.

Wydawca
ZSA „Kurier Wileński”
Drukuje SA „Spauda”

Zast. redaktora naczelnego
Krystyna ADAMOWICZ

Nasz adres: Laisvės pr. 60
2056 Vilnius, Lietuvos Respublika
Indeks 0044 SL 322, ISSN 1392-0405
E-Mail adres: kurier_w@post.5ci.lt

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-43, sekretarz redakcji, zast. sekretarza — tel./fax 42-79-49.
DZIAŁY: problemów społecznych — 42-78-72, ekonomiczny, życia wsi, stołeczny, kultury — 42-79-68, literatury i sztuki, polityczny, szkolnictwa i młodzieży, listów — 42-79-64, sportu — 42-79-04, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Fotokorespondent — 42-90-81.

Ogłoszenia i reklamę do „Kuriera Wileńskiego” przyjmuje się pod adresem: Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1113, tel./fax 42-69-63, 42-78-63, w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone do opinii redakcji.

Dyżurny redaktor
Julitta
TRYK